

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 349-1992

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1998

Número 25

Presidència
de l'Honorable Sra. Joana Aina Vidal i Burguera.

Sessió celebrada dia 11 de novembre del 1998 a les 16,30 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

1) Debat del Pla integral de persones majors, RGE núm. 2088/98, i debat de les propostes de resolució que se'n puguin derivar.

346

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores i senyors diputats, començam la sessió de la comissió. Demanaria si hi ha substitucions.

EL SR. SANSÓ I SERVERA:

Sí, Sra. Presidenta. Antoni Sansó substitueix Damià Pons.

LA SRA. PRESIDENTA:

Abans de començar, he d'agrair la presència de l'Hble. Consellera així com també de l'*staff* que l'acompanya, aquí tenc més noms que no veig asseguts aquí, però a una llista hi ha Catalina Borràs, Magdalena Crespi, Àngela Flor, Margalida Bennàssar, Margalida Rotger, Julià Amengual i Carles Marín; supòs que no hi són però que al llarg d'aquesta sessió s'hi aniran incorporant.

I.- Debat del Pla integral de persones majors, RGE núm. 2088/98, i debat de les propostes de resolució que se'n puguin derivar.

Debatrem el Pla integra de les persones majors, registrat amb el número 2088/98. Per explicar el pla, té la paraula l'hble. Sra. Consellera de Presidència, Rosa Estaràs.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Gràcies, Sra. Presidenta. Passam a donar compte d'aquest pla de persones integral de persones majors. Ens acompanyen, apart de la consellera que els parla, el director general d'Acció Social, Miquel Àngel Martí, Maria Àngels (...) i Soler, que ha estat la directora del document tècnic i, al mateix temps, en representació per la Fundació per la qualitat de vida, persona de reconegut prestigi a l'hora d'elaborar plans d'aquest tipus, i Antoni Contestí, director gerent de l'Ibas.

Aquest pla, com vostès saben va sr aprovat pel Consell de Govern ja fa bastants de mesos i vàrem estimar oportú que es debatés en aquest parlament perquè es pogués enriquir amb les aportacions dels distints grups parlamentaris i amb les seves propostes de resolució.

Avui tenc jo la missió d'explicar d'una manera breu, clara i concisa quin és el contingut d'aquest pla.

És un dels plans més importants que ha fet el Govern i diríem que en aquest moment és el pla estrella del Govern, és un pla ambiciós que aposta per les persones majors d'aquestes illes i que té una inversió a tres anys de 12.566 milions.

Els objectius generals d'aquest pla són mantenir i fomentar la cohesió social, afavorir la integració i la participació social de les persones majors, fomentar el manteniment de l'autonomia d'aquestes persones majors, potenciar l'assumpció de la corresponsabilitat social, afavorir i fer viable la permanència de les persones majors en el seu domicili i en el seu entorn natural, sempre que siguin independents i vàlides, i proveir les persones majors dels recursos institucionals quan els necessitin, garantir, al mateix temps, la defensa del dret fonamental dels nostres majors i reordenar i racionalitzar la despesa dels diferents recursos, prestacions i serveis.

Té tota una sèrie de línies d'actuació, en total, sis línies d'actuació operatives importants.

Comença el pla amb un estudi de quin és l'estat de situació, l'anàlisi de població, on veim un poquet l'evolució de l'increment de població de majors de 65 anys a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Veim que des de l'any 91 al 96 hi ha hagut a Mallorca un increment del 12'89, a Menorca, del 6'78, a Eivissa, del 21'17, i a Formentera, del 23'65, i són les illes d'Eivissa i Formentera on s'ha incrementat més el nombre de majors de 65 anys de l'any 91 a l'any 96. En qualsevol cas, com observaran a l'hora de plantejar les línies d'actuació, en compliment dels objectius que jo els he llegit en el primer moment, es resumeixen en un: una aposta important per les persones majors, fomentar l'autonomia d'aquelles persones majors que siguin invàlides, potenciar que es quedin dins el seu entorn familiar, ajudar la família perquè pugui cuidar el major vàlid en aquest entorn a través de recursos alternatius i per a aquella persona major que no sigui vàlida, estructurar els recursos adients, en aquest cas residencials.

Vejam les línies d'actuació.

La primera línia d'actuació estaria dirigida a la creació de bases jurídiques i principis rectorcs del model. En aquest sentit es planteja la modificació de la Llei d'acció social per adaptar-la a les noves necessitats socials detectades pel col·lectiu de persones majors. Al mateix temps, tota una normativa reguladora que s'haurà de desplegar en el sistema balear de serveis socials com el desplegament normatiu del servei d'ajuda a domicili, el nou decret d'acreditació i registre de centre per a persones majors, el servei d'estades temporals a residències, els centres de dia i diferents modalitats d'aquests centres, menjadors i menjar a domicili, etc. També s'haurà de fer una normativa reguladora del que seria el bo-residència o un complement de pensió, que és un programa pilot que veurem al llarg de l'estudi d'aquest pla destinat a completar i a complementar les estades de persones grans assistides i amb nivell d'ingressos baixos, com pensions de viduïtat o pensions no contributives, a residències privades mitjançant un cofinançament medi fins a la provisió d'una plaça a una residència pública.

Hi ha una segona línia d'actuació. Un cop tenim la part de regulació i normativa a punt, una segona línia d'actuació a desplegar en aquest pla, i és la línia d'actuació dirigida a les persones no autònomes que viuen soles o amb el cònjuge o amb altres familiars. Si hem dit que les persones majors han de fomentar la seva autonomia i que les persones majors que siguin vàlides han de culturitzar la societat perquè l'objectiu principal sigui fomentar el manteniment de l'autonomia, que es fomenti i es doni suport a la família i que aquest major vàlid quedi dins el seu entorn familiar, haurem de potenciar els recursos alternatius. En aquest sentit hi ha un increment, segons aquest pla, del servei d'ajuda a domicili, un increment de 1.240 usuaris en aquests tres anys establerts al pla, any 98, any 99 i any 2000. L'any 98, es proposa un increment de 206 usuaris més; l'any 99, 517; l'any 2000, també 517; en total, 1.240 usuaris més. Això suposa un increment de 90.300.000 pessetes en aquests tres anys per al que seria l'increment del servei d'ajuda a domicili. També s'estableix en aquest pla un increment del servei de telealarma, també estipulat en tres anys, any 98, any 99 i any 2000, l'increment, bàsicament, és de 2.000 nous usuaris en tres anys, l'any 98, com he dit, 1.000 usuaris nous; l'any 99, 500, i l'any 2000, 509 usuaris. Al mateix temps, per complementar aquesta línia d'actuació, haurem de fer estudis sobre l'habitatge, elaboració de cursos de formació i d'informació amb tots els treballadors dels equips d'ajuda a domicili i l'elaboració del programa informàtic de gestió del servei d'ajuda a domicili. Al mateix temps, s'hauran de fomentar els programes de voluntariat i l'increment de les desgravacions fiscals a les famílies que en tinguin cura.

Si estudiem la situació del servei d'ajuda a domicili amb una situació comparada de Balears amb la resta de comunitats autònomes de l'Estat espanyol, hi veim que, a les dades corresponents a la memòria del Pla concertat de prestacions bàsiques de l'any 1995, el 10% del total d'usuaris del sistema públic de serveis socials va rebre la prestació del servei d'ajuda a domicili, i que és la proporció més alta d'Espanya. Si agafem altres comunitats, Andalusia, un 2%; Aragó, un 2%; Astúries, un 6%; Canàries, un 3%, Catalunya, un 8%; Múrcia, un 3%; València, un 2%, i Balears, el 10%; és a dir, tenim el 10% del total d'usuaris del sistema pública de serveis socials, any 1995, que va rebre la prestació del servei d'ajuda a domicili, i amb aquestes dades veuran que és la prestació més alta de tot Espanya.

Anem a la línia d'actuació número tres. Hem dit que la línia d'actuació número u seria la part reguladora i jurídica, la dos, recursos alternatius, centrats en ajuda a domicili i teleassistència, bàsicament per fomentar l'autonomia, i una línia d'actuació número tres dirigida a donar suport a les persones majors en situació d'habitatge precari. Aquí es tracta de convenir amb l'Ibavi la reserva d'habitatges en règim de lloguer subvencionat per a persones grans en situació d'habitatge precari. Actualment hi ha en funcionament un habitatge tutelat a Alaró, un altre a Binissalem i una sèrie d'habitatges tutelats a l'Ajuntament de Palma, al carrer Brotons, i també hi ha un projecte de reconversió d'habitatge tutelat de l'antic hospici de Sineu a través d'un pla amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el d'Alaró, a través d'una subvenció donada per l'Institut balear d'afers socials. Per tant, es tractarà, en primer lloc, de convenir amb ajuntaments per a la creació d'habitatges tutelats, ajudes tècniques i d'adequació d'aquests habitatges i el conveni amb l'Ibavi per al que seria la reserva d'habitatges en règim de lloguer subvencionat.

La línia d'actuació número quatre aniria dirigida a la... Perdó, una línia d'actuació número quatre seria dirigida a la promoció activa de la participació social de les persones majors. Es tracta aquí de fomentar el que serien campanyes d'informació i sensibilització, bé que si estudis sobre l'envelliment, creació i adaptació del que són els clubs per a persones majors, subvencions a distintes associacions, increment de les desgravacions fiscals a majors, programes de manteniment de la seva activitat física, activitats d'oci, activitats culturals, socials, etc., i la despesa total en tres anys a aquest programa seria de 2.336 milions de pessetes; una part per a campanyes de sensibilització, importantíssima, detectem que hi ha d'haver una major sensibilització de les famílies cap al que seria la solidaritat intergeneracional, cap el que seria apostar pels majors, ajudar les famílies que aquests majors estiguin dins el seu entorn familiar quan tinguin independència. Hi hauria una part important, com he dit també, que si estudis en relació a l'envelliment, una part important a clubs de majors, en aquest moment hi ha uns 140 clubs de majors al llarg de les quatre illes, i es tractaria de fer inversions convenides amb els ajuntaments per valor d'uns 940 milions en tres anys, subvencions també a associacions, també, poc més o menys, són 40 milions cada any, en tres anys, i desgravacions fiscals per a majors de 65 anys, que, com saben, són 194 milions l'any 98, 194 el 99 i la mateixa quantitat per a l'any 2000.

També hi ha tota una sèrie de programes de promoció sociocultural, de gimnàstica, cursos, conferències, durant aquests anys 98-99 i 2000, de la qual, si volen, els podria donar detall de les quantitats: 87 milions per a l'any 98, 90 milions per a l'any 99, 90 milions per a l'any 2000.

Després hi ha tota la part de viatges. S'hi inclou el Pla Oci, sobre uns 90 milions, i el foment de la participació en tot el que serien activitats d'altra índole, que serien aquests 2.336 milions.

Vejam ara la línia operativa número cinc, que està dirigida a donar suport a les famílies que tenen cura d'un major a ca seva. hem dit que en aquest cas ja tenim uns recursos alternatius, que són ajuda a domicili, teleassistència, hem vist aquesta línia d'actuació, i vejam quines altres línies d'actuació complementarien aquesta per donar, bàsicament, suport a totes aquelles famílies que tinguin un major a ca seva.

En primer lloc, la creació de nous centres de dia i la creació de serveis d'estades diürnes o d'estades temporals tant a centres propis com a centres de corporacions locals. Aquí posam una despesa de 1.217 milions de pessetes per a creació de nous centres de dia, que els proposam comarcals i per illes. Hi hauria el centre Joan Crespi, que serà un centre de dia, la compra de l'edifici han estat 80 milions; la construcció, 130 més el manteniment. A Lluçmajor, sobre 139 milions, la construcció i posada en marxa del centre de dia. La residència de la Bonanova tindrà un centre de dia, sobre 8 milions. A Formentera, un altre centre de dia, 20 milions. A Manacor es crea un centre de dia a l'Ibas per valor de 20 milions i un centre de dia a la residència de Manacor per valor de 113 milions, amb un conveni amb l'ajuntament. A Eivissa, 8 milions, centre de dia de la pròpia llar de l'Ibas a Eivissa. Bé, podríem anar a altres centres de dia que funcionen, com el d'Inca, a la residència concertada; al de Menorca, a la residència concertada també de Menorca, i a la Llar dels ancians del Consell Insular a Palma, i al Reina Sofia, també a Palma. Jo parl de les inversions que preveu el pla en el futur, no de les que ja s'han realitzades, però de les quals també podem parlar.

En qualsevol cas, per a centres de dia propis hi ha una inversió per a l'any 98 de 177 milions; per a l'any 99, de 192, i per a l'any 2.000, de 20 milions, per a manteniment de centres de dia propis, allò altre eren inversions, per a l'any 98, 84 milions; per a l'any 99, 182 milions, i per a l'any 2000, 182 milions, i a centres de dia de corporacions locals i habitatges tutelats, fins un total de 380 milions en els tres anys, de l'any 98 a l'any 2000, quan es desenvolupa el pla, amb la qual cosa els donaríem cobertura.

En primer lloc, hem vist la línia d'actuació que suposava la creació de clubs, per fomentar aquesta participació social dels nostres majors, però, per una altra banda, per donar suport a les famílies, recursos alternatius, ajuda a domicili i teleassistència, i aquestes inversions importants en el que seria la creació d'aquests centres de dia nous, manteniment dels existents i inversions pròpies.

Vejam ara el cas que un major sigui un major assistit. Si és un major assistit a la residència, es tractarà de proveir les Illes Balears de les places residencials assistides per a situacions d'alta dependència. En el moment que ens trobem un major que té alta dependència, que no es pot valer per ell mateix, que no pot mantenir l'autonomia, en aquest moment el recurs adient és una residència.

Vejam aquesta línia d'actuació, que seria la darrera d'aquest pla, la línia d'actuació número sis, que suposa, en primer lloc, el manteniment i creació de noves places residencials a centres propis, però el que suposi una reconversió de places de vàlids en d'assistits, i aquesta reconversió la volem dur endavant no tan sols a centres propis si no també a totes aquelles residències que ens ho demanin, pertanyin a ajuntaments o pertanyin a consells insulars, i també la creació de la figura d'estades temporals. També d'urem endavant, per tant, el finançament per a la reconversió de places de vàlids en d'assistits a centres aliens. Elaboració també d'un programa informàtic de gestió de les places residencials a tota la comunitat autònoma i la redacció del manual de drets i deures dels usuaris de centres per a majors, i, com he dit abans, la creació d'un programa pilot de complement de pensió o bo-residència.

Si nosaltres agafem en aquest moment les dades que tenim, la situació comparada per residència, i les comparem amb les de la resta de l'Estat, veim que, quant a *ratios* de cobertura estatal, les places totals sobre població de majors de 65 anys, o sigui, de vàlids més d'assistits, la cobertura estatal és en el 2'83%; les *ratios* de cobertura de la comunitat autònoma, també de vàlids més d'assistits, són a un 3'33%, bastant per damunt la mitjana del que és la cobertura estatal. Si miram només els assistits, dels quals hem dit que els recursos residencials haurien de ser per a persones d'alta dependència, la *ratio* d'assistits estatal sobre població major de 65 anys és en el 0'20%. La *ratio* d'assistits en la comunitat autònoma de les Illes Balears sobre població major de 65 anys és en el 1'46, per tant, molt per damunt de la mitjana de l'Estat. La *ratio* que aconsella la Unió Europea per a l'any 2000 és el 2%. En aquest moment tenim l'illa de Menorca en el 2'03%, és a dir, en aquest moment és ja per damunt la *ratio* que marca Europa per a l'any 2000; Eivissa és a un 1'51%, per tant, haurem de fer inversions a Eivissa, i Mallorca és a un 1'35%, però també depèn de les zones.

Vejam quines inversions quantificades pensam dur a terme per poder dur endavant la previsió de places residencials assistides per situacions d'alta dependència. En primer lloc, hi haurà unes inversions a residències pròpies, concretament l'any 98, 500 milions; l'any 99, 700 milions, i bàsicament són les inversions, en aquest moment m'estic referint a les inversions per a la residència de Felanitx, que tindrà 110 places per a persones majors assistides.

Després tenim tot el que serà l'increment a causa de la reconversió de places de vàlids en d'assistits a la residència de la Bonanova. Hem dit que hi duríem endavant una reconversió de places de vàlids en d'assistits a centres propis, i això suposarà la reconversió de 40 places de vàlids en d'assistits; l'any 98, 1.359 milions; l'any 99, 1.591, i l'any 2000, 1.727 milions.

Després, com saben, hi ha un total de 202 places concertades de l'Ibas amb les distintes residències per un import total de 401 milions de pessetes, i aquí hi ha la recuperació de les aportacions dels usuaris. Tenim concertats la Llar dels ancians, 20 places; residència d'assistits de Ciutadella, 30 places; residència d'assistits de Maó, municipal, 50 places; residència d'assistits de Ferreries, 7 places; residència d'assistits d'Eivissa, 40 places; residència d'assistits de Calvià, 34 places; residència del bisbat d'Eivissa i Reina Sofia, 20 places, i a Mercadal, 1 plaça.

Durem endavant una reconversió de places de vàlids en d'assistits a centres aliens, i per això disposam d'un total de 520 milions de pessetes en tres anys, per la qual cosa, i establint un model de reconversió d'1'5 milió per plaça, es podrà conduir a la reconversió d'un total de 324 places en els tres anys de vigència d'aquest pla, sempre que ens ho demanin aquests centres que no depenen del Govern balear, perquè els que depenen del Govern balear ho tenen quantificat, com he dit, la reconversió de la Bonanova, que és l'únic centre residencial que depèn de nosaltres, i Felanitx serà una residència totalment per a persones d'alta dependència i d'assistits, però existeixen 520 milions, que suposaran una reconversió de 324 places per a totes aquelles residències alienes al Govern que així ho demanin.

Després durem endavant el programa pilot de bo-residència, que suposarà en total uns 300 milions en tres anys, per fer programa-pilot de, com he dit, bo-residència, suposarà un ajut a aquelles persones majors que tinguin una pensió no contributiva, una pensió de viduitat, en definitiva, que tinguin nivells d'ingressos econòmics baixos, per tant, aquest bo-residència seria un complement a aquest nivell d'ingressos a residències privades fins que es pugui donar la previsió d'una plaça a una residència pública.

Això és en grans trets el que serien les inversions, totes aquestes inversions suposen 12.566 milions, i per resumir-ho, en primer lloc, filosofia d'aquest pla, totes aquelles persones vàlides majors de 65 anys, s'ha de culturitzar la societat perquè quedin i fomentin la seva autonomia i quedin dins el seu entorn familiar, per això s'ha de donar suport a les famílies amb tot un ventall de recursos alternatius, aquest pla planteja l'increment d'usuaris, del servei d'ajuda a domicili en tres anys, amb un increment de 1.40 usuaris, un increment del servei de telealarma en tres anys de 2.000 nous usuaris, un increment del que seria la construcció de clubs, la participació sociocultural, la construcció de centres de dia, hem vist les noves construccions, bé sigui amb convenis amb ajuntaments bé sigui directament, i també, com he dit, el finançament per a la creació de centres de dia amb les corporacions locals, també el finançament per a la creació de nous clubs i habitatges tutelats, i quan la persona sigui una persona d'alta dependència, en la qual, per tant, no puguem fomentar aquesta autonomia, llavors sí el recurs residencial a través d'un increment de places residencials per a assistits a centres propis, fomentar la reconversió de vàlids en d'assistits a centres aliens amb tota la despesa que suposi instaurar el bo-residència, que probablement aquesta experiència pilot del bo-residència, com vaig anunciar a una altra compareixença parlamentària, se centralitzarà a la comarca d'Inca, que és realment la que té el dèficit en el que serien places residencials per a persones assistides. Tot això, si sumam les distintes despeses, fa un total de 12.566 milions, amb una inversió a tres anys, i quan es va presentar el pressupost, ara fa deu dies, les senyores i els senyors diputats el varen poder veure ja quantificat en el projecte d'inversions i en el projecte de pressuposts de l'any 1999. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Distints grups que hi vulguin intervenir? Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, té la paraula la diputada Sra. Margalida Thomàs.

1.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear a presentar davant la Comissió d'Assumptes Socials d'aquest parlament la quantificació anual, i pels eixos d'actuació, de la despesa destinada a la realització del Pla integral de les persones majors RGE núm. 2088/98.

2.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear a la creació abans de finalitzar l'any 1998 de l'equip integrat per tècnics i experts de les diferents administracions públiques -conselleria, consells insulars i ajuntaments- segons la primera recomanació del Pla integral de persones majors. Com a primera actuació d'aquest equip hi hauria la revisió de totes les mancances assenyalades pel mateix equip redactor en reconèixer que els indicadors no són vàlids.

3.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear a aplicar de manera immediata la tercera recomanació del Pla integral de persones majors, amb participació de les centrals sindicals majoritàries -federacions de pensionistes i jubilats- i els representants de les federacions d'associacions de persones majors, per tal que la participació sigui activa i eficaç i defugui de l'error de confondre informació amb participació.

4.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern balear a la revisió de totes les ràtios assenyalades per aplicar serveis i programes, perquè aquestes superin les proposades pel Pla gerontològic estatal del 1993, o en cap cas siguin inferiors a aquestes.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores diputades i senyors diputats. En primer lloc, he de constatar que és un mal costum el que ha establert la Sra. Consellera d'entregar-nos el Pla integral de les persones majors on l'única referència a l'aspecte econòmic són dues línies al final de tot, el cost de les actuacions serà de 12.566 milions, i en el moment de la presentació omplir-nos de dades econòmiques i "calendaritzades" d'un any per a l'altre sense que coneguim els diputats prèviament aquest document i sense entregar-los com a annex al Pla integral perquè el puguem estudiar.

Ho dic perquè és un mal costum, ja que la Sra. Consellera parla de dades que se suposa que durant l'any 98 ja s'han utilitzat, i estam discutint un pla integral a tres anys el mes de novembre del 98, quan se suposa que ja hi ha totes unes despeses fetes, i, com a mínim, ens hauria agradat, com a grup parlamentari, conèixer les dades que ha llegit la Sra. Consellera abans d'estudiar el pla i veure realment aquestes actuacions.

De tota manera, és evident que és el criteri de la conselleria, per tant, allò que hem volgut fer constar és que ens pareix molt poc seriós i ens pareix que no millora el consens a l'hora d'estudiar un pla que es faci d'aquesta manera.

Evidentment, la intervenció que jo faré serà basada en el document entregat i en els documents que hem pogut estudiar, no en la intervenció que ha fet la Sra. Consellera, perquè, encara que volguéssim, no podíem recollir totes les dades al ritme que les donava.

Primer de tot, he de dir que tal com és el pla, des del punt de vista d'Esquerra Unida, és un pla insuficient, perquè el mateix pla, els mateixos redactors del pla ho plantegen, ells mateixos ho diuen, parlen que no s'ha dut a terme una avaluació dels circuits d'atenció permanent identificats ni s'ha realitzat un estudi detallat de la gestió i funcionament de cada un dels recursos, entenent que són aquestes qüestions l'objectiu del pla; ho diuen a la pàgina quatre, ja a la introducció ens avisen que no és allò que nosaltres pensam que hauria de ser, una avaluació inicial de la realitat i, a partir d'aquí, uns objectius fixats. Però és que, a més a més, parla sempre del Govern balear i de l'organisme responsable sense que dins el pla hi hagi una proposta de repartiment o de transferències o de coordinació entre els distints organismes. No ens estranya que hi hagi aquesta filosofia general, perquè els mateixos redactors del pla, que vénen a l'annex, és un equip que prové de Catalunya, diuen que els indicadors que ens han donat a tot un annex no són vàlids, i, per tant, si ells diuen que no podem donar per vàlids els indicadors que hem fet aquí, i ho diuen a la pàgina vuit, és evident que ja des d'aquesta filosofia i des d'aquest contingut del redactor del pla, nosaltres, evidentment, ja hem de posar, com a mínim en qüestió allò que després ens planteja.

Per altra banda, no entenem per què no entenem per què no s'ha redactat o s'ha demanat la redacció a equips de les Illes, que coneixen molt més la realitat i que, per fer la part teòrica o filosòfica, reconeixem que l'han tret d'una publicació de la Generalitat de Catalunya, que, a més a més, aquí en tenim les fotocòpies, i això també es pot fer des del punt de vista de gent, pensam nosaltres, experta i tècnica de les Illes Balears, que també es poden basar en publicacions de Catalunya, que fins i tot també són, paraula per paraula, el mateix de l'aspecte teòric o de l'aspecte filosòfic.

Evidentment, en base a aquesta primera lectura, pensam que hi ha moltes mancances, una de les quals, a pesar que es parli que tots els indicadors no ens serveixen, etc., no entenem per què hi ha hagut mancances serioses, com és que dins l'annex s'afegeixen tota una sèrie de mapes de les zones de Mallorca basats en les zones sanitàries i que no corresponen amb les zones que després es treballen en temes de gent gran, que ho fa, per exemple, el Consell de Mallorca o que ho poden fer els ajuntaments. Tots els plànols i tots els indicadors són de les zones sanitàries, i, evidentment, després no corresponen a la realitat. Ara comprenem que si no coneixen la realitat, no poden fer, evidentment, un pla basat en les Illes.

Després, passant ja als objectius generals i específics.

A nosaltres ens semblen, des del punt de vista d'allò que se'ns ha entregat, no d'allò que després volen concretar més amb temes econòmics, però, en general, ens semblen insuficients, insuficients perquè allò que hem fet ha estat estudiar el Pla gerontològic estatal, que és un pla marc fet fa cinc anys però que marca unes línies generals, i ens trobam que i tan sols, en aquest sentit, se segueix allò que deia el Pla gerontològic, no s'hi posen les *ratios* que es posaven allà, i, evidentment, per a nosaltres, les transferències a les comunitats autònomes sempre ho són perquè s'acosti l'administració a l'usuari i, per tant, s'ha de millorar el servei. En aquest sentit, aquest pla demostra el contrari.

Parla a l'objectiu específic 2.4 d'eliminació de les barreres arquitectòniques i l'adaptació dels locals, i després resulta que ni s'hi parla sobre com ho volen fer, ni a qui es referiran, ni de transport públic, ni se cerca en cap moment coordinació amb altres conselleries que podrien ajudar en això.

En el 5.3 es parla de l'ajuda a domicili i no es desenvolupa després. S'hi parla com d'una experiència pilot del tema de l'ajuda a domicili a demències, però després no es desenvolupa en cap moment.

A les propostes d'actuació, apart que la quantificació ens l'ha donada ara, la Sa. Consellera, s'hi parla que el servei d'ajuda a domicili tornarà a la titularitat de l'Ajuntament de Palma, amb la qual cosa estam satisfets, perquè aquest grup a través del seu grup de regidors de l'Ajuntament de Palma va fer una moció per recomanar això, que l'ajuntament reclamàs a l'Ibas aquesta gestió, però no ens diu, evidentment perquè no ho coneixen, en aquest moment quina avaluació fan del canvi del servei d'ajuda a domicili d'una cooperativa, d'una empresa privada, totes les possibles deficiències que s'hagin pogut crear i com pensen tornar-lo a l'Ajuntament de Palma a través d'empresa o a través de servei directe, i en una paraula, no se'n parla, per tant, es dóna com per fet. Només es diu que s'ha augmentat en 206 usuaris. Però, clar, en parla a principis d'any, a veure si en el novembre és igual. L'altre dia coneixem pels mitjans de comunicació que s'ha signat un acord de la Conselleria de Presidència amb una entitat bancària. Volem saber també si el servei d'ajuda domiciliària, què ha de fer La Caixa en aquest sentit.

Del servei d'ajuda a domicili, la *ratio* del Pla gerontològic estatal a l'any 93 parlava d'un 8% per l'any 2000. Falten dos anys. Aquí es parla d'un objectiu del 4,5%. Per tant, és just el 50% d'allò que parlava el Pla gerontològic estatal. Tornam a dir allò que dèiem al principi; jo crec que s'ha de millorar i s'ha d'acostar l'Administració a l'usuari, i aquí és el contrari.

Tampoc parla d'una actuació coordinada entre el servei d'ajut domiciliari social, diríem, el que està a càrrec d'aquesta conselleria, i aquell que dona l'Administració sanitària. És evident que no hi ha les transferències, però una certa coordinació es podria com a mínim plantejar.

Es parla que hi haurà totes aquestes novetats en el servei de telealarma, però el Pla proposa un 3%, i el Pla gerontològic parlava d'un 12%. Jo no he entès molt bé si la consellera ens donava unes xifres de percentatges que no corresponen a allò que diu el Pla. el Pla parla d'un 3%. Si això és l'objectiu del Pla, i a nivell estatal es plantejava un 12% per l'any 2000, no entenem tampoc aquesta gran diferència entre *ratios*.

I en el tema de la formació als experts i als professionals, també ens estranya que només faci referència a l'Inem i a la Conselleria de Treball, i no es parli de la Universitat; perquè, clar, l'Inem i la Conselleria de Treball és un tipus de formació per un nivell determinat, o per gent que demana feina, però el reciclatge i la formació dels professionals, si no hi ha la Universitat, tampoc no entenem, només es pot entendre per allò que dèiem al principi que no es coneix la realitat, i per tant es va amb uns termes molt generals, com el tema del suport a les famílies. Només es parla d'un conveni amb el Col·legi Oficial de Psicòlegs. I per què no amb el Col·legi Oficial de Metges, el Col·legi de Treballadors Socials, la Universitat, etcètera? Per què només amb el Col·legi Oficial de Psicòlegs?

Tampoc no es recull una figura que ja s'ha experimentat a dues comunitats autònomes, una d'elles allà on pertany l'equip redactor, Catalunya i Navarra, que és la figura d'acolliment familiar. Tampoc no apareix, i no acabam d'entendre per què no s'acull, si és una novetat, i a més a més amb bons resultats.

Dels lloguers subvencionats, el mateix. El Pla general parlava d'un 3% com a mínim; aquí ni s'esmenta si es pensa fer un conveni amb l'Ibavi i amb la Conselleria de Foment amb un percentatge mínim. Ni s'esmenta, per tant es dona com un gran objectiu, etcètera.

I respecte a residències, es parla d'un 2%, a la pàgina 24, però després, quan la consellera ho presenta, parla d'uns percentatges que tampoc crec que responen a la realitat. Al final, allò que es diu realment és 20 i 20 a la Bonanova, en dos anys, per tant 40 a la Bonanova, de reconversió de vàlids en assistits. I al final es parla per l'any 2000 de 346, tenint en compte les concertades o les d'ajuda. Al final, a part que no coneixem els temes econòmics que ens ha donat ara la consellera, i per tant hem fet l'anàlisi sense conèixer les inversions, allò que plantejam també és que ens sembla totalment insuficient, ateses les necessitats, perquè a la pàgina 166 de l'annex es parla de les llistes d'espera, i 40 places a la Bonanova i 324 en tres anys, no solucionen la llista d'espera en absolut; es parla de 1.000 i escaig, de llista d'espera. I al final, la novetat de l'abonament residència, també s'ha parlat de 300 milions com a programa pilot, però no sabem quin sistema d'accés tendran, quin control en els centres privats, quin tipus d'accés a aquest abonament residència es tindrà per part dels usuaris.

En general no ens agrada aquest pla, no ens sembla un bon costum presentar un pla així de prim amb uns annexos així de gruixats, i que els mateixos redactors diguin que no ens serveixen. I per tant, en general, el Grup Parlamentari d'Esquerra Unida no veu que pugui ser plantejat com un pla estrella, com un pla ambiciós si no s'adapta a la realitat d'aquestes illes.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Nacionalista-PSM té la paraula la diputada Sra. Catalina Bover.

1.- Incrementar els programes d'assistència i de suport als majors amb problemes de soledat o que viuen amb dificultats el seu procés d'envelliment.

2.- Incrementar programes per als familiars cuidadors tant en aspectes de suport personal i familiar com en aspectes formatius i associatius.

3.- Elaboració d'una normativa reguladora del familiar cuidador, on es contemplin les regulacions normatives específiques a les relacions laborals pels cuidadors familiars acreditats.

4.- Elaborar una normativa que reculli la col·laboració institucional estable de caire tècnic i econòmic amb les associacions de majors i de familiars cuidadors, per tal de potenciar el seu funcionament i les seves activitats.

5.- Impulsar accions de caire preventiu que permetin millorar la condició física, psicològica i social dels nostres majors.

6.- Promocionar la solidaritat entre infants, joves i majors, per a una millora integració social dels majors.

7.- Impulsar accions que dignifiquin el procés d'envelliment.

8.- Creació d'una oficina d'atenció a les persones majors amb la missió de donar informació i assessorament a qualsevol major, associació o familiar. L'oficina haurà de guiar-se pels principis de defensa i promoció dels drets de les persones majors.

9.- Incrementar el servei d'ajuda a domicili per tal d'arribar al 5% dels majors de 65 anys l'any 1999.

10.- *Garantir que el SAD pugui cobrir els objectius següents:*

- *Recursos econòmics.*
- *Evitar l'internament de persones, ancians, adults o infants, i permetre viure en el seu entorn natural.*
- *Prevenir situacions de crisi familiars que perjudiquin distints membres d'aquesta.*
- *Proporcionar elements formatius a famílies desorganitzades o desestructurades.*
- *Proporcionar suport a famílies en situació de crisi perquè la qualitat de vida no es deteriori.*
- *Estimular els nivells d'autonomia i independència de les persones.*

11.- *Compromís que les propostes 9 i 10 tinguin dotació econòmica perquè els objectius que plantegem siguin assolits.*

12.- *Construir un centre de dia a cada població de més de 5.000 habitants, i a les poblacions de menys de 5.000 habitants cobrir amb el SAD.*

13.- *Concretar les actuacions prioritàries que es duran a terme els anys 1999, 2000 i 2001.*

14.- *Concretar els pressuposts de les actuacions que es realitzaran els anys 1999, 2000 i 2001.*

15.- *Concretar els pressuposts dels sis eixos operatius d'actuació que proposa el Pla integral de les persones majors.*

16.- *Concretar i determinar l'ús de les residències construïdes i que no es troben en funcionament.*

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Sra. Consellera, senyors diputats, senyores diputades, jo crec que és obligat sumar-nos a les paraules de la portaveu d'Esquerra Unida per tal com ha denunciat no l'aportació de les dades econòmiques que vostè, Sra. Estaràs, ens ha aportat ara, en el darrer moment; i més quan no es dóna possibilitat a la creació d'una ponència, ja que a les sis i mitja d'avui està convocada ja la comissió per debatre la proposta de resolució. Ens pareixeria bé que ens aportàs aquesta informació si després ens haguéssim pogut constituir en ponència, com he dit abans. De totes maneres ara, quan parli del Pla intentaré no repetir les demandes que ja ha fet la portaveu d'Esquerra Unida.

Una cosa sí que hem de dir, que és obligat per part nostra, és que compartim les línies d'actuació del Pla integral de les persones majors, i celebrem de ver que des de la Direcció General d'Acció Social es doni prioritat a l'atenció preventiva i primària a través del SAD, i també amb recursos alternatius, perquè són unes demandes que any darrere any fem a través d'esmenes als pressuposts de la conselleria responsable en matèria de política de persones majors. Per tant, jo crec que una vegada més el nostre grup parlamentari tenia raó a les seves esmenes, i malgrat sigui quasi al segle XXI, pensam que és positiu que es vagin fent realitat. És ver que nosaltres hem denunciat a diferents ocasions que la política dirigida als majors era deficitària i insuficient, perquè: residències construïdes en diversos pobles sense utilitzar-les, absència d'unes directrius globals clares i una coordinació eficient entre diferents administracions, -o sigui mancança de coordinació, torna a sortir aquesta paraula màgica que surt sempre- entre diferents administracions i institucions que fan feina en aquest sentit, a nivell de política de persones majors, actuacions que s'han fet fins ara pensam que la majoria d'elles han estat realitzades en clau clientelista, i també volem denunciar una vegada més el retard quant a l'elaboració i redacció del Pla de persones majors. Pensam que aquestes mancances que hem dit abans no s'haguessin fet tan greus si aquesta elaboració o la redacció del Pla de persones majors s'hagués fet abans. Aquesta absència, per tant, d'unes directrius globals, i també d'aquesta coordinació, com he dit, hauria de liderar el Govern, i s'hauria de plantejar i determinar al Pla de persones majors, cosa que no acabam de veure clar que estigui plantejat.

Un dels principals problemes de la gent gran -el Pla ho planteja- és la soledat. S'han donat uns canvis socials, tots en som conscients, en les relacions familiars, i per tant fa que els vells es trobin desatesos, i aquí hem de pensar quin paper han de jugar les administracions en aquest sentit. Som conscients que és responsabilitat de les administracions donar totes les solucions a les persones majors, i no s'ha de substituir mai la família. Per tant, jo crec que és responsabilitat nostra donar suport a les famílies que tenen persones majors.

Pensam i hem defensat també que no és possible seguir la política de creació de places residencials, no només per motius econòmics, sinó per la qualitat assistencial. És necessari incrementar i posar l'accent en els recursos intermedis, centre de dia, pisos autònoms, habitatges tutelats, i polítiques de donar suport a la família en general i a la gent gran en particular. Com veu, el que he comentat ara és una de les línies que planteja el Pla, però sí que voldríem que concretàs específicament una sèrie d'elements que ara li comentaré. De passada, vostè sí que ho ha informat ara, en aquests moments, però voldríem concreció en aquest sentit.

Ha anunciat una relació de possibles construccions de centres de dia, però li tornam a demanar: quins centres es crearan?, quins criteris s'han regit quant a la construcció d'aquests centres de dia: població, demanda?, com s'ha fet aquesta planificació, i com es farà?

També m'agradaria que pogués respondre quin increment de programes d'assistència i de suport als majors amb problemes de soledat plantegen al Pla, perquè alguns d'ells som conscients que ja es van fent, però pensam que s'hauria de tenir en compte també quina valoració es fa dels programes que es fan, i cap a on caminam.

Els programes de famílies cuidadores, que vostè ja ha comentat, i també hi ha fet referència la portaveu d'Esquerra Unida, ens agradaria saber quins aspectes incentivaran, quin increment d'aquests programes i quins canvis.

Aniré passant temes que ja s'hagin demanat. Pensam que manquen uns programes per promoure la solidaritat entre infants, joves, adults i majors. El fet és possibilitar una integració social dels majors. És ver que el Pla parla de voluntariat, però entre persones majors; però pensam que no es tracta només de potenciar voluntariat de persones majors, sinó també integrar el major a nivell social.

El Pla també concreta unes accions per millorar la qualitat de vida dels vells, però demanam quines actuacions impulsaran per dignificar el procés d'envelliment, i no em referesc només a activitats de lleure, d'esplai, tipus excursions, sopars, dinars... No és a aquest sentit que ens referim, sinó a nivell de dignificar la persona major.

Quant a unes actuacions que també es planteja, és l'increment del servei d'ajuda a domicili. Nosaltres aquí demanaríem no el percentatge que vostès plantegen, sinó com a mínim que en el 99 s'arribàs a un 5% dels majors de 65. Sé que no és la *ratio* que es demana al Pla estatal, però crec que donaríem com a bo que s'acceptàs o que es pogués modificar aquesta proposta, perquè pensam que s'ha de primar la qualitat del servei d'ajuda a domicili, i que s'han de complir uns objectius molt importants. Un d'ells és evitar l'internament de persones majors, adults o infants també, i permetre viure en el seu entorn natural, cosa que hem defensat ja en diferents ocasions.

La consellera ens ha informat de l'aportació de recursos econòmics quant a la construcció de centres de dia, però pensam que es pugui construir aquest centre de dia a la població de més de 5.000 habitants. Vostè després em passarà la informació si és així, però nosaltres no hem vist, no es concretava en primer lloc on es construirien els centres de dia, i (...) recursos econòmics, i per tant no hem pogut fer cap valoració en aquest sentit. I sí m'agradaria que em pogués concretar actuacions prioritàries que es duran a terme en el 99, en el 200-2001, línies d'actuació prioritàries en aquests tres anys, concretar pressupost també en aquests anys, i també concretar els pressuposts dels sis eixos operatius que planteja en el Pla integral de persones majors.

En el sentit de reestructuració de residències que planteja el Pla, no es plantegen una sèrie d'elements que m'agradaria que em pogués contestar: li demanaria què pensen fer amb les residències acabades, construïdes, i que no estan en funcionament, com la de Vilafranca, Santanyí, Alqueria Blanca, Puigpunyent, Montuïri, Bunyola, Alcúdia. Per què es fa una residència a Felanitx i no es planteja la comarcalització d'aquestes, o sigui per comarques? N'hi ha una a Vilafranca una que no està oberta, a Montuïri una altra, a Santanyí una altra. I com es planteja en el Pla de persones majors cobrir la mancança de places residencials de vàlids i assistits a Palma? Vostè ha donat resposta a la zona d'Inca, ha fet incidència en aquest element, però pensam que Palma és dels llocs on hi ha també una manca de places residencials de vàlids i assistits.

I la darrera pregunta: En el Pla una de les recomanacions defineix les persones majors com a agents socials. El que li deman en aquest sentit és si s'han consultat federacions, associacions, per fer l'elaboració del Pla o per fer propostes, o línies d'actuació prioritàries quant a l'elaboració d'aquest pla, i quines s'han consultat si és així. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Pons.

El Parlament de les Illes Balears acorda:

1.- *Retornar al Govern balear el Pla integral de les persones majors, atès que no conté un calendari d'actuacions degudament quantificades que permeti resoldre la problemàtica de l'atenció a les persones majors, de manera particular la que necessiten els majors que necessiten ser acollits a residències públiques en concepte d'assistits. El Govern balear, abans de dia 1 de gener del 1999, tornarà a presentar al Parlament el Pla integral de les persones majors amb un calendari d'actuacions degudament quantificades.*

2.- *Instar el Govern balear a fi que, abans de dia 1 de gener del 1999, incorpori al Pla integral de les persones majors la xarxa de residències de la tercera edat de les Illes Balears, destinada a atendre la demanda residencial actual i també la demanda que es preveu raonablement en el futur. La xarxa de residències de la tercera edat de les Illes Balears es durà a terme mitjançant la reforma de les residències existents bé a través de la construcció d'altres de nova planta. Serà impulsada pel Govern balear i es realitzarà en coordinació amb els consells insulars i els ajuntaments. La xarxa de residències de la tercera edat de les Illes Balears estarà completada en un termini màxim de cinc anys.*

3.- *Interessat el Govern balear que, abans de dia 1 de gener del 1999, presenti una proposta de transferir als Consells Insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera, les competències en matèria de residències de la tercera edat.*

4.- *Atès l'acord del Parlament de 6 de maig del 1997, el Govern balear establirà, abans de dia 1 de desembre del 1998, mitjançant decret, el sistema de "finestreta única" per atendre les sol·licituds de places a les residències de la tercera edat de titularitat pública a les Illes Balears.*

5.- *Atès l'acord del Parlament de 6 de maig del 1997, el Govern balear presentarà al Parlament, abans de dia 1 de gener del 1999, un projecte de llei que reguli les aportacions -en béns o en diners- a fer tant per part de les persones acollides a residències de la tercera edat com dels seus familiars.*

6.- *El Govern balear negociarà la transformació en centres de serveis socials de titularitat pública de les residències de la tercera edat que, impulsades pels ajuntaments, s'hagin demostrat inviables en la seva condició residencial.*

EL SR. PONS I PONS:

Sra. Presidenta, senyores diputades, senyors diputats, Sra. Consellera de Presidència, i també una salutació per les persones que l'acompanyen aquí, el Sr. Antoni Contestí, director gerent d'Ibas, del Govern balear; el Sr. Miquel Àngel Martín Soledad, director general d'Acció Social, i codirector del document tècnic del Pla integral de persones majors; i la Sra. Maria Àngels Tresserra Soler, directora del document tècnic base per a l'elaboració del Pla integral per a les persones majors, benvinguts.

A l'hora d'analitzar el Pla integral per a les persones majors de les Illes Balears, crec que seria de justícia fer d'entrada, perquè quedi clar, una diferenciació rotunda. Hi ha un document tècnic, és un document tècnic amb moltíssima informació, que seria el punt de partida per després elaborar el Pla. Aquest document tècnic he de dir que s'han guanyat el jornal l'equip que l'ha treballat, dirigit per la Sra. Tresserra. Ara bé, el contrast entre aquest document tècnic, feixuc, espès i molt documentat, amb la part diriem política del Pla integral de persones majors és un contrast per començar físic. El document tècnic deu tenir un pes físic deu vegades superior, i quant a contingut, jo diria que és mil vegades més sòlid que la part política el document, que realment és bastant deplorable.

Crec, Sra. Consellera de Presidència, que ha tengut totes les facilitats per fer un pla integral de persones majors. Se li ha donat no diré tot el temps del món, però bastant. Se li han donat pròrrogues quan ha estat necessari, quan efectivament la ingent tasca de recopilació del document tècnic així ho ha requerit. I la veritat és que esperàvem que després d'haver-li donat tanta i tanta facilitat i ser tan comprensius, el document polític, l'aplicació de les línies que marca el document tècnic, la traducció en termes polítics, en termes de compromís, de "faré tal cosa", "ho faré en tal temps", i "ho faré amb tals recursos" tendria una solidesa que de cap manera està el Grup Parlamentari Socialista, i jo personalment com a portaveu en aquesta matèria, disposat a reconèixer.

Aquest pla, per tant, arriba tard. No és la tardança immediata, és que un pla integral per a persones majors és una cosa que ja hauria d'haver entrat en aquest parlament fa molt de temps, perquè la problemàtica de les persones majors no s'ha descobert enguany ni l'any passat. Quan va començar a funcionar aquesta comunitat autònoma aquesta problemàtica ja existia, no s'hi va entrar, es va fer una política irresponsable, que jo personalment en nom del Grup Socialista he denunciat reiteradament en aquest parlament, que va ser donar expectatives als ajuntaments que es fessin cadascú la seva residència, que rebrien unes ajudes per part del Govern; i es va fer això, i es va crear un clima generalitzat que en definitiva una persona en arribar als 65 anys quasi podria triar, fos quin fos el seu estat de salut, entre estar a dins ca seva o anar a l'hotelet que comprant aquell casal de Can Tal o de Can Qual, a molts de pobles es va fer una petita residència. Aquesta política va dur a una sèrie de residències que varen obrir, però que el manteniment és realment molt oneros, que pràcticament només es poden destinar a persones vàlides, que no tenen gruix suficient per tenir-hi persones assistides; i dins aquest procés hi va haver tota una sèrie d'ajuntaments que cremaren molts de recursos comprant una casa, iniciant la seva transformació per destinar-la a residència. Una d'elles seria per exemple la casa, afortunadament no destinada a residència, de la família de Llorenç Villalonga a Binissalem, que avui serà una casa museu.

Jo crec, per tant, que quan es va arribar a la conclusió que això no era viable, es va imposar la necessitat de posar ordre, de racionalitzar aquest procés. Ja havien passat bastants d'anys, i va ser en el moment quan es va començar a parlar més o menys seriosament de Pla gerontològic. I de referències al Pla gerontològic, en podríem trobar pràcticament tantes com en vulguin. Recordem, per exemple -i ja duu més d'un quinquenni, ja l'ha complert enguany- el 29 de setembre del 93, davant aquesta comissió, el Sr. Bartomeu Cabrer, que ja no hi és, va parlar del Pla gerontològic, mitjançant convenis entre Ministeri d'Afers Socials i Comunitat Autònoma que, en fi, s'havia de dedicar a persones precisament no vàlides, fer tota una sèrie de residències. El mateix Sr. Bartomeu Cabrer dia 11 d'octubre del 95, també davant aquesta mateixa comissió, ens descobria que residències de tercera edat, ara tothom les considerava -ens ho va dir textualment- "no massa necessàries". És a dir, per una part n'havien de fer, per l'altra llavors sortien que no es consideraven necessàries. I en aquesta mateixa sessió que he dit, dia 11 d'octubre del 95, el Sr. Cabrer també tornava a parlar amunt i avall amb aquest famós Pla gerontològic.

El Pla gerontològic va arribar a entrar a aquest parlament. Estic intentant situar-nos on som, perquè pot parèixer que aquest pla ha aterrat alegrement a iniciativa del Govern. Recordem que el Pla integral ha tengut una tramitació accidentada i, cosa raríssima a davant un pla que no anava acompanyat d'un pla estratègic, tots els grups parlamentaris d'aquesta cambra varen redactar un escrit, es va presentar en comissió dia 13 de març del 96, i es va demanar que s'acompanyàs el Pla estratègic juntament amb el Pla integral, per evitar que es quedàs en document d'intencions, en un document de literatura política, però que no tengués un compromís clar quant a calendari i inversions.

I de tot aquest procés ha sortit aquest pla, que, ja dic, és sòlid en la part del document tècnic, i és molt inconsistent en la part del document polític. I jo crec que una mostra de la inconsistència i del temor que es destapi aquesta inconsistència, és que avui es ventilarà amb un capvespre una compareixença explicant el Pla, intervencions dels grups polítics, es farà una pausa, allà on els grups, pràcticament tots ja devem tenir les nostres propostes redactades, almenys el Grup Socialista les hi té, i *en horas veinticuatro* no, en un capvespre quedarà liquidat el Pla. No hi haurà una ponència que analitzi si realment s'ha donat compliment al mandat del Parlament de fer un vertader pla estratègic, si el que hi ha és tota una sèrie de declaracions d'intencions, però que no aguanten ni el primer assalt dins una ponència quan es contrasten les coses.

Per tant, avui quedarà enllestit el Pla integral per a persones majors, i jo crec que tendrem un de tants de plans com ja tindrà el Govern si continua amb aquesta marxa, que són plans que estan destinats més a formar part de l'arxiu històric de la Conselleria de Presidència, que no de la realitat social de les Illes Balears, i que per tant serà un pla mort, un pla que ha nascut sense viabilitat; perquè, jo crec que no ens hem d'enganyar, les necessitats estan perfectament delimitades en el document base. Hem de saber que la tercera edat té en aquests moments -jo diré la part més dramàtica, no és l'única, però és la més dramàtica- una societat que veu incrementar el seu nivell de vida, afortunadament, nivell de vida que naturalment el Govern s'atribueix, com si el Consell de Mallorca s'atribuís el benestar de la societat mallorquina, més o manco estariem en el mateix. El benestar és perquè hi ha una economia dinàmica, no és perquè el Govern, o els consells, o els ajuntaments hagin fet tal o tal altra cosa. Hem tengut sort, estam a un lloc ben situat, la nostra gent viu de cada més. Però, què passa? Ho diu perfectament i ho qualifica el document tècnic, hi ha tot un segment de la població major de 65 anys, o menor afectat per una invalidesa, que a vegades es troba en la necessitat d'haver de ser assistida, perquè les seves funcions vitals no les pot fer amb les garanties que toqui.

Serveixen aquestes petites residències que es varen crear per acollir assistits? No serveixen, no tenen la dimensió suficient. Serveix la iniciativa privada en aquesta matèria? No serveix.

Sra. Consellera, fa 48 hores una persona va venir a veure'm a explicar el seu cas, que tenia sa mare amb un alzheimer dins una residència privada. Tindrà el bon gust, i no l'hauria de tenir, de no dir el nom. Aquesta persona va sofrir el procés d'abandonament que jo en el plenari d'aquest consell he denunciat. Quan es tracta d'un persona que entra en una situació, un cas clar, l'alzheimer entre d'altres, la privada practica un procés d'abandonament. Aquesta persona anava a veure sa mare, i es trobava que aquella dona feia olor, no la rentaven, no la cuidaven, un dia estava copejada perquè havia caiguda baix del llit... No estic contant cap pel·lícula, perquè si no, puc dir, si vol, si m'ho demana li diré el nom de la residència concret. Naturalment aquesta persona va agafar sa mare, se la va endur a ca seva, i s'ha convertit en una assistència social dins ca seva, perquè, com que té una relació afectiva molt forta amb sa mare, no la vol dur a una residència, encara que sigui amb totes les garanties. després de l'experiència que ha passat.

Això és el primer, i jo crec que és l'element decisiu de si aquest pla és bo o no és bo. Aquest pla dóna resposta -només a aquesta qüestió, ja no parlem de resoldre-ho tot. En el tema de les persones majors, que necessiten anar a una residència en qualitat d'assistides, es planifica degudament això. No, no em digui que sí, perquè és que no; perquè, vostè sap perfectament, faran la residència de Felanitx, d'acord, molt bé, enhorabona, que s'acabi com més prest millor. Però hi ha una sèrie important, uns quants centenars de persones, uns quants centenars, un parell mallorquí de persones que necessiten anar a una residència. Aquesta residència ha de ser necessàriament una residència pública, allà on la societat es carregi damunt les seves espatlles el cost de les persones assistides, perquè no hi he economia familiar que pugui aguantar. Estam parlant d'economies mitjanes, no estam parlant d'un cas excepcional. Què costa un assistit? Què costen els residents dins una residència grossa, avui en dia d'una dimensió que ja no és aconsellat fer-ne. Estic parlant de la Llar d'ancians, 394 residents. Un assistit costa mensualment 212.883 pessetes. Un semiassistit, que és una categoria que convé començar a manejar, 156.905; un vàlid 130.791. Diguin-me avui en dia quina economia familiar podria sostenir el pagament d'una residència privada en qualsevol dels tres casos fins i tot, amb aquest cost. Naturalment parlem, com vostès saben, d'una assistència de qualitat, i no una assistència d'aquestes que quan una persona no interessa dins una residència privada, no dic que siguin totes, però hi ha casos concrets que una inspecció hauria detectat. Parlem, per tant, de persones ben assistides, i no persones assistides de manera precària.

També han tret molt els centres de dia, com si fos una solució. Els centres de dia tampoc no van de franc. Un psicogeriatric a un centre de dia, unes 50 places, servei d'atenció diürna, ens situam, sense l'element hotelier, sinó simplement durant el dia, 4.255; -psicogeriatrics són afectats d'Alzheimer, bàsicament- assistits 3.253; semiassistits 1.254 i vàlids 668. Està perfectament quantificat, per tant, què val, com deim en mallorquí, la jugueta. Si hem de crear uns determinats centres per donar sortida a aquestes persones, siguin residències, siguin centres de dia, sabem perfectament el cost; i també tenim un altre concepte que crec -no sé fins a quin punt- que hi han treballat, crec que s'hi hauria de treballar, per donar a cadascú allò que és seu.

La part d'assistència que requereixen aquestes persones no vàlides, cada vegada que passa del cost de vàlid a semivàlid, a semiassistit i a assistit, es va incrementant el personal de serveis sanitaris; mentre que un cost d'un vàlid, del que costa la persona, es limita al 28%, quan passes a un semiassistit salta al 39'6% del total del cost, i quan passam a un assistit i ja no diguem a un psicogeriatric, que encara és més greu, és el 52'3% de tot el cost. Per tant, manejam conceptes socials i hauríem de començar a parlar de conceptes sanitaris que, per tant, no podem treballar amb una sola conselleria sinó que hem de treballar també amb la part sanitària, que és absolutament fonamental. La part de medicina, lògicament, com més degradada està la persona més és el cost, però naturalment dins el cost global per dia d'una persona és un percentatge molt limitat i sempre el percentatge més gros de les persones assistides.

Jo li he de dir, Sra. Consellera, que aquest pla -i crec que vostè al final ho haurà de reconèixer, si no aquí a l'hora de debatre els pressuposts, que hi tornarem a ser- que aquest pla, la part política, no la part del document tècnic, no està a l'altura de les necessitats. Vostès no s'han compromès, no es comprometen, en aquest pla, a crear una xarxa de residències de Tercera Edat, no es comprometen, fins i tot hi ha hagut afirmacions dins aquest parlament que ja no es faran més residències; crec que és una afirmació greu, per què?, perquè no és que haguem d'establir un debat entre públic i privat, és que els serveis públics són un servei, i els serveis privats són un negoci, i això és el que dramàticament es constata, com vaig constatar fa 48 hores amb una persona en una residència privada, que la residència privada no pot atendre, amb les *ratios* de qualitat que s'exigeixen avui en aquesta societat nostra, els assistits; per què?, vostè sap perfectament -supòs que les persones que han treballat el document tècnic ho hauran pogut constatar sobre el terreny- que moltíssimes d'aquestes residències privades són pensionetes i hotelets que han quedat en desús i han sofert una transformació en general bastant "cutre", és a dir, és allò que han convertit una pensió un hotelet que ja no tenia vigència en una residència de Tercera Edat emparat en dues coses: primera, que si es fa una inspecció a fons i hi ha una amenaça de llançar al carrer les persones que estan dins aquests centres, el sistema públic no té capacitat per absorbir aquestes persones que un tancament d'aquestes residències privades provocaria; i, segona, que des del moment que no s'ha vist una política decidida de creació de residències, sobretot destinades a assistits, i s'ha anunciat una reconversió de places també privades destinades a assistits, com si això fos tan fàcil, hi ha hagut una sensació que no hi hauria inspeccions, que aquestes situacions com la que he dit fa un moment s'estan perpetuant, s'estan reiterant, i ja no vull dir casos de violència, fins i tot, com es varen detectar contra les persones que estan en aquests centres.

Jo crec, per tant, que si el Pla no dóna resposta a això, senzillament no és un pla, no és un pla, el que fan és, a allò que hi ha ara, li posen una mica de literatura, creen..., jo diria que l'annex no és la part política, no és la part tècnica, la resta és la base del pla, però el pla no s'ha desenvolupat degudament: s'ha fet molta propaganda, s'han fet molts d'anuncis, supòs que a partir d'aquesta compareixença d'avui tendran els mitjans de comunicació oberts perquè vostès practiquin un triomfalisme molt marcat en aquest terreny i jo crec que no l'haurien de practicar perquè basta treure un parell de casos de residències privades en situació patètica on no s'ha exercit una inspecció i una actuació contundent per tirar a baix qualsevol triomfalisme.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Pons, jo li preg que vagi acabant, que ha esgotat el temps.

EL SR. PONS I PONS:

Sí, em doni un minut que acabaré. Veient les expectatives que havia despertat aquest pla, les vegades que s'han omplert la boca des del Sr. Cabrer fins a la consellera actual de pla gerontològic, m'ha recordat aquella famosa faula de n'Issop, d'aquell grec, "El part de les muntanyes", que n'Horaci, en la seva "Ars Poètica", l'autor Ilatí, va recollir també, i no ho diré en Ilatí perquè crearia tal vegada problemes de transcripció als serveis de la Cambra, però ho diré en català, que ens entendrem tots, que va dir: "Les muntanyes pariren i va sortir un ratolí ridícul". Jo crec que després de tant de pla gerontològic, tants d'anuncis, tants de document tècnic, això és la muntanya, això és allò sòlid, ha sortit no un ratolí ridícul, ha sortit un annex al document tècnic en forma d'un pla que no resol els problemes de les nostres persones majors, i si no els resol, com no resol els casos més dramàtics que serien el més urgents, és evident que el Grup Parlamentari Socialista no li donarà suport, hi haurà una proposta de devolució del pla i hi haurà, evidentment, esmenes parcials.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la diputada Sra. Thomàs.

(*Rialles*)

La Sra. Ferrando. Ara he tengut un lapsus.

El Parlament de les Illes Balears valora molt positivament i aprova el Pla integral de les persones majors.

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

No, no m'he canviat, ni molt manco, i avui menys que mai compartim les idees Esquerra Unida i el Partit Popular.

En primer lloc vull donar l'enhonorabona o agrair a la consellera la seva compareixença aquí per tal d'explicar el pla i també als alts càrrecs que l'acompanyen, i també vull fer extensiu aquest agraiement i l'enhonorabona a totes aquelles persones tècniques, alguna d'elles que són aquí presents, per la tasca que han desenvolupat en la realització d'aquest pla. Em consta, i em consta personalment, que no només s'han guanyat els sous, com ha dit aquí algun diputat, sinó que han dedicat fins i tot molt més i han duit una tasca personal molt important a l'hora de l'elaboració d'aquest pla. I -com no?- he de donar l'enhonorabona a la directora, la Sra. Àngels Tresserra, que ha fet una important tasca de direcció quant a aquest pla, i malgrat que la direcció per ventura sigui una persona que no és de les nostres illes, això no deixa que l'experiència que es té sobre aquest tema s'hagi de valorar molt positivament, i ho dic per una qüestió clau i que m'ha semblat molt important i molt interessant al llarg de tots aquests documents que, si els diputats i diputades l'han llegit, m'ha semblat molt important i vull ressaltar, que és que aquest document ha intentat fer un pla, un model d'intervenció social específic de les Illes Balears. L'important no és qui el fa o qui el deixa de fer, sinó que aquest document ha intentat plasmar quina és la situació social específica de les Illes Balears, i diu que les Illes Balears tenim una situació geogràfica, una estructura, una dinàmica social que fa que el model d'intervenció hagi de ser específic. Llavors valoram molt positivament que aquest document tenguí aquest punt de vista tan important i tan interessant que ens destaca sobre altres comunitats autònomes o, fins i tot, sobre l'Estat espanyol.

Quant al document, és cert, aquí hi ha un document tècnic que nosaltres deim que valoram molt positivament, que és la base i l'elaboració del pla, un document objectiu que nosaltres sempre, des del Partit Popular, hem dit que valoram molt positivament les coses que es fan tècnicament. Els experts, les expertes, les persones que coneixen el tema han d'elaborar aquest document tècnic i, després, i aquí és la part que nosaltres donam l'enhonorabona a la consellera, és quan els polítics fan seves totes aquestes recomanacions que les persones expertes en la matèria han proposat. Llavors, l'enhonorabona a la consellera perquè ha fet seves aquestes recomanacions i totes aquestes propostes que els tècnics han proposat o han sol·licitat.

I quant al fet si el document tècnic és molt més gros, molt més ampli, que el document polític o el document de valoració del pla, nosaltres, Sra. Consellera, no valoram el document pel seu gruix o pels seus quilos de paper, sinó pels seus continguts, i consideram que el contingut del document, del pla, és un document molt important. És molt important perquè crec que des de tots els grups polítics ens hem omplert la boca dient que volíem que un pla recollís, i jo li he de dir, Sra. Consellera, que per primera vegada aquest pla recull d'una manera molt completa, no és l'únic, però d'una manera molt completa i exhaustiva tot allò que s'ha anat demanant i que agrairia que tots els grups polítics tenguessin aquestes mateixes reivindicacions davant altres plans. Per exemple, unes recomanacions, unes recomanacions que valoram molt positivament: la col·laboració i la coordinació; perquè un pla sigui efectiu -i això ho diu al llarg de tot el pla, ho repeteix en repetides ocasions- demana la col·laboració i la coordinació. Avui en dia, si no hi ha una coordinació, sobretot en temes socials que afecten moltes institucions, no podran dur-se a una efectivitat les polítiques en temes de benestar social. També valoram molt positivament el fet que hi hagi una avaluació permanent i constant del pla; també hem dit en moltes ocasions que tots els plans han de ser dinàmics, han de permetre una avaluació constant i permanent perquè pugui ser efectiu. També valoram molt positivament la participació activa dels destinataris, és a dir, de les persones majors com a agents socials i la formació continuada.

El pla també recull uns objectius generals que s'especifiquen després amb uns objectius específics, amb uns eixos que faran operatius aquests objectius i amb unes propostes d'actuació relacionades amb cada eix, i aquestes propostes d'actuació, una de les altres reivindicacions que s'han fet també des de tots els grups polítics en aquest parlament i a altres institucions, és el tema de la periodificació i la quantificació; creim que està ben determinat el temps, la periodificació amb què es duren a terme aquestes actuacions, i també es diu la quantificació. No compartim, com s'ha dit aquí, que senzillament hi hagi una quantificació global del que és el pla; idò jo, Sra. Consellera, li don l'enhonorabona perquè almanco això demostra que hi ha un compromís, un compromís a un llarg termini, cosa que no veim en altres plans o en altres institucions, on senzillament anam a veure què hi ha en cada moment en el pressupost de cada any: aquí no hi ha cap compromís de res; almanco aquí hi ha un compromís de dir que el Govern balear destinarà 12.000 milions en l'execució del pla, i aquests 12.000 milions cada any s'aniran establint en el que són els pressuposts. Avui la consellera ho ha dit, jo no vaig ser-hi present i pel que veig crec que tampoc cap dels membres d'aquesta comissió devien estar presents, supòs, el dia de la seva compareixença, però vostè supòs que a l'explicació dels pressuposts actuals, vostè va anar explicant quines són les actuacions concretes que es duren a terme durant enguany i properament en els anys següent s'aniran explicant, però almanco hi ha un compromís del que serà el pressupost que destinarà el Govern balear en aquesta matèria.

I per no fer-me més extensiva, només vull dir a la consellera que efectivament ella ha dit que aquest pla suposa una aposta important per les persones majors. Efectivament, durant tres anys, amb aquest compromís i amb aquestes actuacions, hi ha una aposta cap a les persones majors, però jo ho faria fins i tot més ampli: no és una aposta només per les persones majors, és una aposta per tota la societat, perquè si apostam per les persones majors apostam per al benestar social d'una gran part de la nostra població i també per totes les persones de la nostra societat. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Ferrando. Per contestar té la paraula l'Hble. Consellera de Presidència Sra. Estaràs.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Gràcies, Sra. Presidenta. Els ha sabut greu que aquest pla vengui quantificat, que el Govern inverteixi i que el Govern ho faci bé; els ha sabut greu perquè no té res a veure el discurs d'Esquerra Unida amb el discurs del PSOE, i poca a veure amb el del PSM. Per a la senyora d'Esquerra Unida el document tècnic té moltes incongruències, per al senyor del PSOE és perfecte, és meravellós, però per a la senyora d'Esquerra Unida... Resulta que aquí del mateix document tenim versions diferents, senyal que ho hem fet bé, senyal que anàvem per bon camí. La senyora del PSM està d'acord amb la senyora Thomàs però no sé si el document tècnic li sembla bé o no li sembla bé. És igual, passarem a contestar a cada un dels senyors diputats però, en qualsevol cas, vull posar damunt la taula que realment d'un sol document que hi hagi opinions tant discrepants ens ha de fer reflexionar, a mi em fa reflexionar bastant bé: no sabien què havien de dir, la qüestió és que l'havien de criticar perquè és un document massa bo i és una aposta forta que ha fet el Govern cap a aquesta societat, i la qüestió era sortir amb el que poguessin. Però, bé, anem a contestar.

Començarem, en primer lloc, amb les dades econòmiques que jo he donat. Entenia que la quantificació del pla de 12.566, aquest és un pla que es va aprovar el mes de març a Consell de Govern; evidentment jo tenia l'obligació -com no pot ser d'altra manera- com a governant d'aquestes illes, que els majors de les nostres illes tenguessin tot allò que hagin de menester i tenguessin qualitat de vida, amb la qual cosa jo vaig començar l'execució del pla, no podia esperar el debat parlamentari perquè seria desatendre les meves responsabilitats. Evidentment que si jo faig una quantificació aproximada he d'anar donant dades i pot ser que a mesura que vagin passant els anys haguem d'incrementar ajuda a domicili d'una manera o que haguem d'incrementar... He donat dades aproximades, perquè un pla no és una cosa estàtica, sinó dinàmica, però la inversió prevista en aquests moments és de 12.566 milions i anam aportant dades segons l'experiència que anam recollint, dades que, a més, pos a la seva disposició perquè puguin opinar i, a més, com que es farà un seguiment de tot aquest pla, vostès podran veure què es gasta en cada moment en cada un d'aquests eixos.

La Sra. Thomàs diu, parla un poquet de per què un equip de Catalunya. Jo quan encarreg un pla intent encarregar-lo a una entitat que sigui àgil, que sigui eficaç i que tenguem experiència. En aquests moments la fundació a la qual s'ha encarregat el pla fa feines per a Canàries, per a Catalunya, per a Madrid, per a l'Estat, etc., etc.; creim que la seva experiència està demostrada i aquest fet ha estat pel qual hem encarregat el pla, perquè creïem que tenia una experiència demostrada i coneixíem perfectament el territori, com demostra el document tècnic que al senyor del PSOE li ha semblat tan bé.

He de dir també que no entén molt bé els temes dels annexos, els temes dels indicadors... Bé, jo li passaria a explicar que s'han tengut molts de problemes per poder fer feina i per poder aconseguir dades en aquest pla, hi ha hagut una gran confusió documental i una superposició de dades; va arribar un moment que l'equip tècnic tenia 12 documents que parlaven d'un mateix concepte d'una manera diferent, les distintes administracions i les distintes informacions. Per això cal llegir d'aquest document, Sra. Thomàs, les recomanacions, i s'han d'interpretar en el context que marquen aquestes recomanacions. Així, l'obtenció d'indicadors fiables és un dels objectius a partir dels quals el desplegament d'aquest pla requerirà a aquests indicadors una actualització permanent. Un pla, com he dit abans, no és una qüestió estàtica, és una qüestió i és un document dinàmic que requereix sempre, com diu el pla en reiterades ocasions, una actuació i una coordinació conjunta.

També li he de dir, Sra. Thomàs, que vostè fa comparances en la seva intervenció contínuament amb el que seria el pla gerontològic nacional. El Pla gerontològic nacional actuava com a una sèrie de recomanacions homogènies, però no reals, perquè les desigualtats demogràfiques existents i les realitats culturals existents a tot Espanya no ens poden servir de referència, sinó que nosaltres actuam amb indicadors propis. També li he de dir, en relació al que m'ha anat demanant -seguesc un poquet el fil- vostè parla d'eliminació de barreres arquitectòniques: es contempla en aquest document, com no podria ser d'altra manera; li he fet referència al servei d'ajuda a domicili: jo li he explicat que el servei d'ajuda a domicili suposarà un increment en tres anys, la previsió és de 1.240 usuaris, amb un increment de 90 milions i repartit de la següent manera: l'any 98, 53.300.000: el pressupost global és de 293 milions i l'increment de 53 milions; el pressupost 99 serà de 293 milions i el pressupost 2000 330 milions, increment total 90.300.000 pessetes i s'incrementa, quant a usuaris, en 1.240.

Em demana el tema de La Caixa. Bé, volíem crear a través -en aquest cas en concret- de La Caixa la possibilitat de poder fer ajut a domicili el cap de setmana, que no es feia perquè només fèiem de dilluns a divendres. En aquest sentit vàrem firmar un conveni amb La Caixa per valor de 30 milions -10 milions per a enguany, 10 per al 99 i 10 per al 2000- 30 milions per poder donar ajut a domicili; és un projecte nou a tot Espanya, dissabtes i diumenges que, fins ara, no es donava i pràcticament no es dona a cap comunitat autònoma i amb aquest conveni aconseguíem arribar als caps de setmana. També, com he dit, el pla planteja la necessitat d'establir *ratios* pròpies, un model propi perquè les *ratios* de l'Estat, com he dit, del Pla de l'Estat, eren *ratios* que tenien aquestes diferències per demografia i per diferències culturals a tot Espanya.

Aquí s'han contemplat les zones sanitàries, les zones socials, les mancomunitats i ajuntaments, i jo li puc donar la concreció que vostè em demani en termes econòmics. A més, haurem de fer un seguiment de totes les accions i quan jo he dit que és una aposta valenta del Govern, que hi ha hagut una gran sensibilitat del Govern en conjunt i del conseller d'Economia especialment, és perquè hi ha una quantificació via pressupost. Vàrem explicar el pressupost i els distints grups no varen tenir res a objectar en comissió, en el pressupost estan detallades totes les partides i les despeses que suposaran tots i cada un d'aquests recursos.

També el que seria el canvi que vostè ha esmentat en el que seria l'empresa que duia abans el servei d'ajut a domicili, ara la cooperativa, no hi ha hagut queixes, el servei es dona amb absolutes condicions; evidentment, els primers 10 dies en què l'empresa va començar a fer feina hi havia el problema típic de posar-se al dia; un cop aquesta cooperativa ha començat a fer feina no hi ha hagut ni tan sols una queixa a l'Ibas, a la Direcció General d'Acció Social o a la Conselleria de Presidència; una altra cosa diferent és que a vostè no li agradi que la cooperativa ho dugui i voldria que ho dugués una altra empresa, però els concursos han de respectar els principis d'igualtat, d'oportunitat i de concurrència.

En qualsevol cas li he de dir també que el Pla gerontològic nacional mai no ha parlat d'un 13% del servei de telealarma i que també li he explicat més o manco què pensàvem fer amb el servei de telealarma, quin increment pensàvem dur a terme: 2.000 nous usuaris en tres anys.

Jo que he estat a altres administracions, a mi m'agradaria que quan se'm presenta un pla els responsables polítics em donassin dades tan concretes pel que fa a hores, usuaris, doblers i conceptes. Normalment, efectivament, els plans són molt filosòfics. Aquest és tot menys filosòfic: és concret, està determinat, està quantificat i diu quines accions emprendrem.

Passant ara a la resposta que hem de donar al PSM..., anem a veure... Bé, també m'ha demanat la Sra. Thomàs tot el tema dels acolliments familiars. Li he de dir que cal identificar primer quines podrien ser les famílies vetlladores, i una vegada establertes hauríem de veure amb quins recursos ho contemplam. En qualsevol cas s'hauria de realitzar una convocatòria que també està contemplada dins aquest pla.

M'ha demanat el tema de residències, places, llistes d'espera... Bé, el que serien places de residents d'assistits ja hem dit que la filosofia era cobrir bàsicament assistits; jo li faig un poquet la cronologia de l'any 98 i 99, -en qualsevol cas si després vol que li especifiqui més...- bé, 110 places per a Felanitx, 60 places per a Manacor, 20 places per a Inca, 10 places per a Consell, 10 places per a Santa Maria, 40 places per a la residència de la Bonanova i 13 d'estades temporals a la Bonanova. Ajudes per una reconversió, a més de tot això, de 130 places en residències públiques d'ajuntaments i convenis amb corporacions locals. Per a l'any 2000 i 2001 passaríem amb tots els recursos d'Inca (...) residència, 110 places per finançament parcial de manteniment i 200 places per reconversió, passaríem l'objectiu del 2% que són les 2.269 places. En qualsevol cas també li podria passar el llistat de com pensam emprendre aquestes accions i a quines residències anirien afectades. Però també li he de dir que si feim una comparança -això també va per al senyor representant del Partit Socialista- la finançació comparativa de places residencials a l'Estat espanyol, que fins fa aproximadament dos anys ha governat el Partit Socialista, hi ha un 34% de finançament de places públiques; en aquesta comunitat, que ha governat el Partit Popular els darrers quinze anys, hi ha un 60% de finançament de places públiques, en definitiva més del doble.

Bé, allò darrer que vostè em demana és que els redactors deien que no servia l'annex, és el tema dels indicadors, són indicadors que aniran canviant i dels quals s'ha de fer una avaluació contínuament, i si no jo li llegiria la recomanació que ve també a l'annex, que jo crec que contesta un poquet a aquest dubte que vostè tenia: la recomanació segona diu que s'haurà de crear una unitat tècnica d'avaluació de fluxos que, situada en el Govern balear, integri tècnics de l'àmbit social, sanitari, i permeti una homologació de la documentació emprada en els diferents recursos i circuits d'atenció, una avaluació de la demanda i la seva canalització de llistes d'espera per conceptes i demanda potencial, realitzar un seguiment permanent i actualitzat de la utilització dels recursos, la creació d'una base de dades permanent i actualitzada i disposar d'informació per a la seva planificació, establir el sistema d'atenció evitant un creixement inadequat per excés o per defecte de determinades prestacions i serveis, etc., etc., amb la qual cosa aquí ve el tema que el pla és un pla dinàmic, hi ha uns indicadors de fluxos que s'han d'anar estudiant.

Anem ara a respondre a la portaveu del Grup Parlamentari Socialista de Mallorca i, en primer lloc, el mateix, moltes respostes jo crec que es podran emprar de la meua intervenció quan em dirigia a la portaveu d'Esquerra Unida. Compartim, i ho agraesc, les línies d'actuacions; efectivament hi ha un potenciament del que són els recursos alternatius, servei d'ajuda a domicili, telealarma, creació de centres de dia, clubs per culturitzar la societat de la filosofia i de finançació entre una persona major vàlida i assistida, la persona major vàlida quedar dins el seu entorn familiar, suport a les famílies i per a persona assistida crear el recurs residencial.

Vostè em comentava que hi ha hagut una política de majors deficitària o insuficient. Jo entenc que no, el que passa és que en aquest moment creim que som -si no basta veure les dades- una de les comunitats que més ha apostat cap als majors: basta veure les taules comparatives pel que fa a places residencials, *ratios*, servei d'ajuda a domicili, en comparació a la resta d'Espanya i d'Europa però que, efectivament, -sí, Sr. Pons, després els li llegiré perquè vostè no faci aquesta cara de sorpresa i la farà de satisfacció- però crec que hem de donar una passa més, maldament complim les *ratios* que marca Europa i estiguem en unes condicions molt per sobre de l'Estat espanyol, efectivament tenim una llista d'espera, hi ha unes mancances i aquest pla el que intenta és donar cobertura a aquestes necessitats que tenen els ciutadans de les Illes Balears i que aquesta és la responsabilitat de la consellera que els parla.

Em comenta que falta coordinació. Precisament és una constant al llarg de tot aquest pla esmentar la coordinació necessària entre àmbit sanitari, àmbit social, ajuntaments, consells insulars i Govern balear. Els he dit que hi ha hagut moltíssimes dificultats amb els indicadors, que comentava com a anècdota que hi havia 12 documents que parlaven d'un mateix tema i tots deien qüestions diferents; l'equip tècnic els podria donar més informació de les dificultats que han tengut. Ha dit el Sr. Pons que s'han tengut moltes facilitats: s'han tengut moltíssimes dificultats per fer aquest pla per part de l'equip tècnic i, en qualsevol cas, l'equip tècnic després li podrà contar les grans dificultats que han tengut per obtenir la informació.

En el que seria el retard del pla, efectivament aquí hi va haver un pla que va entrar -no era un pla quantificat- que va entrar el Sr. Cabrer, conseller de Sanitat; per acord de tots els grups parlamentaris vàrem decidir retirar aquell pla, jo vaig demanar als grups si hi estarien d'acord, per poder dur endavant aquesta quantificació i poder dur un pla quantificat com el que duim avui aquí, però sempre hem dit una cosa: val més esperar un any perquè el pla estigui correcte, estudiat, quantificat i que resolgui els problemes dels ciutadans d'aquestes illes, que dur un pla a corre-cuita i que no doni els resultats que ha de donar un pla.

En el que seria la pregunta en relació a la solidaritat intergeneracional que m'ha fet la portaveu del PSM, un pla, en primer lloc, prioritza actuacions i aquest pla el que fa és recollir aquesta prioritització d'actuacions. En qualsevol cas recollirem favorablement els arguments facilitats en el que serien les relacions intergeneracionals com a impulsores del que ha de ser una societat més justa; efectivament és una de les idees que es poden recollir a l'hora de gestionar el pla però que en principi el que recollia el pla eren les prioritats bàsiques.

Quan vostè em deia que estava d'acord amb el paper de l'administració no com a substituta de la família sinó per donar suport a la família, efectivament aquesta és la filosofia del pla. També feia esment el PSM a la creació dels clubs, centres de dia, que em demanava que fossin concretats. Jo ara passaré a concretar-li els centres de dia: en principi se suggereixen en aquest pla dos tipus de centre de dia, un tipus A, que són aquells amb un patró comunitari pur, i un tipus B, que són aquells subsidiaris d'un establiment residencial. Palma comptaria amb 2 de tipus A i 2 de tipus B: els de tipus A serien Reina Sofia i Joan Crespí i els de tipus B serien el de la Llar dels Ancians i el de la Bonanova. A Manacor n'hi hauria un de tipus A a la llar de l'Ibas i un de tipus B a la residència de Manacor. A Inca un tipus B en residència concertada. A Menorca el tipus B seria la residència del Consell Insular de Menorca i també la miniresidència de Ciutadella. A Eivissa tipus A a la llar de l'Ibas i a Formentera tipus A que és el que hem de dur endavant en aquests moments. En principi, per raons d'estructura poblacional, es recomana la creació de centres de dia de gestió municipal o comarcal. En aquests moments -i és el que planteja el pla- se n'haurien de crear a la comarca de Tramuntana, Serra Nord i mancomunitat del Pla; aquests són els que hi ha prevists en aquests moments i la nova previsió seria aquesta altra que li he passat a llegir, amb la qual cosa aquest recurs de centre de dia es considera un recurs, com saben, alternatiu a la institucionalització per a persones assistides o per a persones vàlides, amb una estructura familiar conservada com a recurs comunitari i, bàsicament, aquestes serien les previsions en aquest moment de present i de futur.

Em comentava vostè els clubs; no tenc en aquests moments la llista de clubs, són 140 i, en aquest moment, afrontam cada any prop de 6, 7 construccions de clubs en els distints indrets de Mallorca. Sempre hi ha una coordinació entre Govern balear, perquè té la competència en el que serien les construccions, i ajuntament que així ho demana, bé sigui per a una construcció nova, bé sigui per a una ampliació bé sigui per a un condicionament, bé sigui per a unes obres o per a un equipament.

Després, vostè em parlava del tema de soledat, dels programes nous d'assistència a majors. Bé, efectivament, aquí hi ha una gran inversió a fer, la despesa total en tres anys és aproximadament de 2.300 milions, des de les campanyes de sensibilització, que hauran d'abraçar el tema de soledat, detectàvem a la Bonanova, on el règim de visites de familiars era mínim i que hi havia més del 50% de majors de la Bonanova que no rebien visites, haurem d'emprendre campanyes de solidaritat intergeneracional i de sensibilització de tota la societat cap a la importància d'aquest col·lectiu.

Hi ha una part important en relació amb estudis sobre embelliment i beques, que seran uns 8 milions cada any d'inversió.

Hi ha les inversions en clubs de majors. Fer clubs de majors o centres de dia, centre de dia, ja amb un aspecte més sociosanitari, però els clubs suposen de qualque manera preveure que el major no ingressi a una residència, amb la qual cosa li donen qualitat de vida i, sobretot, els clubs, jo que els he vist pràcticament dia a dia, de qualque manera, combaten aquesta soledat. Hi ha tota una sèrie de subvencions a associacions per a distintes activitats i després hi ha tot un programa de cursos, conferències i altres activitats lúdiques i no lúdiques, que podrien emmarcar-se dins l'àmbit social, cultural i lúdic.

També podria passar a donar amb més detall cada una d'aquestes activitats, però bé, més o manco també les hi he desglossat.

Continuant amb el que deia el representant del PSM, el mateix que li he dit amb les famílies cuidadores. Hem de saber de quines famílies parlem per després poder fer una convocatòria.

Les actuacions per dignificar la persona major, les veim aquí. En primer lloc, el que hem dit que era la filosofia del pla, crear centres de dia comarcals, clubs a les barriades o als pobles, activitats, coordinació entre administracions insulars, autonòmica i ajuntaments, i fomentar recursos alternatius i suport a les famílies.

Jo crec que això, com he dit abans, és una aposta pels nostres majors, i evidentment, en conseqüència, per a tota la societat, que la dignifica.

Pel que seria el servei d'ajuda a domicili, em demanava el *ratio* del 5%, ara som en el 4'5, però, en qualsevol cas, jo li he fet la seqüència de quins eren, de qualque manera, els compromisos que assumeix aquest pla a tres anys. En aquest moment, com he dit abans, hem signat el conveni amb La Caixa, que no s'havia contemplat dins aquest pla però que incrementarà la possibilitat d'ajuda a domicili els caps de setmana.

Em demana que li concreti el pressupost dels eixos. Jo els hi concret, si vol després entrem en el desglossament.

Ajuda a domicili, suposarà un increment de 90 milions. Telealarma suposarà un increment de 2.000 usuaris. En el que serien altres actuacions en aquesta línia operativa, els cursos de formació, habitatge, voluntariat, informació a treballadors que treballen en ajuda a domicili, 172 milions. Seguint amb la línia d'actuació número tres, que seria tota la part de suport a majors i tota la part de l'Ibavi, de l'habitatge precari, hi ha una aportació a Alaró, una aportació a Sineu, una aportació a Palma, l'import de les quals és sobre 30 milions. Línia d'actuació número sis, dirigida a l'aprovació de places residencials... Estic parlant que tot això és la planificació, que pot ser variable, en aquest moment pensam que aquest és el pressupost necessari, a mesura que executem el pla, sorgiran també realitats que mouran el pressupost, però aquesta és bàsicament la filosofia. 7.600 milions per al que seria la provisió de places residencials assistides per situacions d'alta dependència. La línia d'actuació en relació amb el que seria la promoció activa, la promoció sociocultural, 2.336 milions, i el que seria donar suport a les famílies que tenen cura d'un major a ca seva, clubs, centres de dia, etc., 1.217 milions. Si fan la suma, els sortiran 2.566 milions, poc més o manco, especificat en aquests eixos.

Després em comentava la Sra. Bover què passaria en casos com Vilafranca o Santa Maria. Bé, Vilafranca obrirà una part de la residència d'assistits.

Després passaré a contestar al Sr. Pons.

Però quan hi va haver un boom del tema de residencials, aquí hi havia una responsabilitat dels batles, i hi havia un corrent a tot Europa, no fa massa anys, que pareixia que s'havien d'obrir residències, i a més a més, va estrenar la política que feia l'Estat fa deu anys, si eren macroresidències, millor, basta amb veure la Bonanova i quatre o cinc que hi ha a la resta de tot Espanya.

Gràcies a Déu, les polítiques socials han canviat, els estats democràtics han passat a fer una política social molt diferent de la que feien, les macroresidències, ja per recomanació europea, no són possibles, han de ser com a màxim per a 120 persones, el concepte de residència ha canviat, ha anat per on va aquest pla, no hi ha aquesta política generalitzada de la Unió Europea en relació amb aquesta filosofia de residències, no és crear expectatives, com abans ha dit el Sr. Pons, per part d'aquest govern, en absolut assumiria el protagonisme de tot Europa, sinó que era la tendència que en aquell moment, vostè ho sap, Sr. Pons, si sap de serveis socials, ho ha de saber, hi havia a tot Europa. En qualsevol cas, tampoc no hem de fer els batles beneïts, no els hem de fer tan beneïts, perquè jo que també tenc responsabilitats a una altra administració, no em crea expectatives ningú, perquè sé exactament el que necessit, el que vull per al meu poble i el que puc arribar a mantenir.

Per tant, contestant a la Sra. Bover, el cas de Vilafranca, obrirà una part de la residència d'assistits. En el cas de Montuïri, Ca Ses Monges serà un centre de dia. I podríem veure també el cas de Santa Maria, que servirà per a una residència, amb el compromís que l'ajuntament destini una part a assistits, i, en principi, el batle de Santa Maria també la vol compartir d'una manera comarcal encara que pareix que la gestió serà privada, però seran casos a què donam sortida, a més, si els donam una bona sortida, d'acord amb ajuntaments, Govern i consells insulars, jo crec que, finalment, redundarà en benefici dels nostres majors.

Em demanava que per què una residència a Felanitx, i aquí enllaç un poquet amb el Partit Socialista. Quan nosaltres vàrem acceptar la transferència de l'Ibas l'any 97, jo, com a consellera, en aquell moment vicepresidenta, responsable, pre tant, negociava les transferències en aquell moment, tenia molt clar que no acceptaria una transferència de l'Ibas sense que hi hagués en aquesta transferència dos compromisos, als quals s'havia compromès el Partit Socialista quan va governar la nació, l'estat espanyol, i que eren pressupost per a Felanitx i pressupost per al centre de dia de Lluçmajor. I per què? Perquè en els pressuposts generals de l'Estat hi havia la partida de la residència de Felanitx, la partida del centre de dia de Lluçmajor; a l'inventari de béns immobles de l'Estat hi havia inventariat el solar que l'Ajuntament de Felanitx va cedir a l'Estat per fer aquesta residència i hi havia inventariat el solar que l'Ajuntament de Lluçmajor li va cedir per fer aquest centre de dia, per tant, jo no podia acceptar una transferència on no vengués dotada tant aquesta residència de Felanitx com aquest centre de dia de Lluçmajor. Per això, aquesta residència de Felanitx, perquè és un compromís del Govern socialista en aquell moment, l'any 85, que no es va executar mai i que gràcies al Govern del Partit Popular l'hem pogut executar, però en aquell moment es va crear aquesta expectativa, es va crear aquesta necessitat, evidentment, era absolutament necessària, i que donarà una cobertura a tota la comarca, no només és per a Felanitx, sinó que és per a tota la comarca. Això explica un poquet la història del perquè de Felanitx.

Evidentment, a Palma, apart dels recursos existents i de les reconversions que hi duim a terme, s'hi haurà de fer una inversió, el pla també ho contempla, en el que seria un recurs geriàtric del tipus de Felanitx. Aquesta inversió s'haurà de fer, i en aquests tres anys farem la previsió d'acord amb la nova estructura sanitària, perquè, evidentment, parlem de recurs sociosanitari, d'acord amb la nova estructura sanitària, es donarà sortida a aquest recurs, un cop vegem el mapa de com queden els recursos sanitaris.

Em demanava a quines associacions s'havia consultat. Bé, per obtenir la documentació objectiva, s'ha consultat tots els tècnics de les diferents administracions, s'han consultat tots els ajuntaments, i amb les recomanacions es crea la dinàmica d'obrir, a partir d'aquest document objectiu que és el pla, la participació real, la col·laboració i l'opinió per tal, també, de realitzar accions conjuntes i, d'alguna manera, poder exercir la nostra responsabilitat.

Bàsicament, he de dir que és un pla obert, i, com he dit abans d'una manera especial, es recomana la creació d'una oficina de fluxos, canalitzadora i avaluadora mitjançant els tècnics.

Crec que amb això contest bàsicament tota la intervenció que m'ha fet el PSM.

Vejam la intervenció del Sr. Damià Pons. Vostè, Sr. Pons, ha vingut a dir a una intervenció: "*Los técnicos son muy buenos*", perquè vostè sap d'alguna manera de la professionalitat d'aquest equip que ha fet el pla, "*pero con los políticos m'he de ficar*", no poden ser tots tan bons, per tant, "*con los políticos me meto*", però com que vostè sap que la Fundació per a la vellesa té prou reconegut..., és entidad de reconocido prestigio, ellos muy buenos pero el resto, muy malos. No, no és una bona intervenció, Sr. Pons, jo he quedat francament decebuda d'aquesta intervenció, però és un pòquet la política de *el gobernante no hace nada bien*, no hi ha res ben fet dins aquest pla; de la part política vostè ha dit que era inconsistent i deplorable, vostè ha dit que han tengut facilitats, etc., la qüestió és que no han fet res bé, la part tècnica ho ha fet tot bé, la part política ho ha fet molt malament, simplement que la part política i la tècnica no fan feines separades, Sr. Pons, fan feines juntes, i quan la part tècnica fa feina, ho fa coordinadament amb la política, i quan la part política fa feina, ho fa coordinadament amb la tècnica, per tant, no entenc molt bé el seu argument, no s'aguanta, vostè reconeixerà que no s'aguanta. En el moment que jo encarrec un pla i el present, jo som responsable de la part tècnica i de la part política, responsable de les dues. Els tècnics han fet la seva feina sota la supervisió de la responsable que els parla, i voler desglossar aquestes dues coses és totalment inconsistent.

Per una altra banda, facilitats, com he dit, hi ha hagut moltíssimes dificultats, per què els indicadors, com he dit, oscil·laven, de les mateixes dades hi havia dotze documents diferents, i això és el que marca aquest document, i ho hem d'entendre en aquest context.

Sobre les expectatives que es donaven als ajuntaments, li repetesc el que li he dit abans, en primer lloc, no hem de fer els ajuntaments tan beneïts, no som menors d'edat, som majors d'edat, es creen a un ajuntament o no expectatives, no és així, saben perfectament el que volen, el que sí que efectivament hi va haver va ser un corrent dels anys vuitanta en què hi havia un boom de les residències, de les macroresidències, i que, evidentment, el caire en serveis socials ha canviat, i fixi's si és així que el seu govern a l'Estat plantejava una residència a Felanitx de 250 places perquè hi havia aquell boom residencial, i ara Europa no acceptaria les recomanacions, no són aquestes macroresidències, jo, que tenc experiència en gestionar macroresidències, gestionar la Bonanova amb 552 usuaris..., no recomanaria mai una residència d'aquest tipus, sinó que me n'aniria a la recomanació d'Europa, per molts motius, entre 100 i 120, com a màxim, usuaris. Per tant, d'expectatives per part d'aquest govern, ni una, sinó que eren els corrents dels anys vuitanta de serveis socials.

En el que seria la història del pla, efectivament, hi va haver un pla estratègic, com he dit, va sortir d'aquest parlament i per unanimitat de tots els grups polítics, jo personalment em vaig asseure amb tots ells, vàrem acordar, perquè això era la crítica d'aquell moment, i jo la vaig acceptar, que necessitàvem una quantificació i necessitàvem una concreció econòmica d'aquest pla, per això ho vàrem detreure d'aquest parlament, vàrem redactar (...) de tal manera que tengués una concreció com a pla integral amb dotació pressupostària.

Bé, resulta que tot això que vàrem fer d'acord amb els grups, perquè abans ens ho demanaven, no en tenien concreció, el treim i el concretam, ara també això està mal fet, tot i que abans era el que els grups demanaven.

En fi, puc acceptar que s'ha tardat més o manco, però jo som de l'opinió que un pla, sempre que hi hagi el compromís que es faci, i en un temps que no sigui il·limitat, s'ha de fer a consciència, s'ha d'estudiar tot quan es pugui, però un pla s'hi ha de dur ben fet, jo podria haver dut aquí un pla filosòfic, aquí on hem dut un pla amb projectes, un pla amb objectius molt clars i un pla, sobretot, quantificat. Quan un pla no es quantifica amb aquesta concreció, les paraules poden quedar en filosofia; quan un pla es quantifica amb la concreció que es quantifica aquest pla, és absolutament controlable pels senyors de l'oposició i és absolutament controlable per la meua responsabilitat cap als ciutadans d'aquestes illes.

Vostè diu que aquest pla es ventilarà en un horabaixa. Aquest pla s'executa des del mes de març, no sé quan va entrar en aquesta cambra, però fa bastant més d'un més que va entrar en aquesta cambra, per tant, vostès han tengut temps d'estudiar aquest pla amb tota seriositat. En qualsevol cas, amb les aportacions que el Sr. Pons fa, jo veig que, digui el que digui, vostè duia la intervenció preparada, l'ha llegida *de cabo a rabo*, tant si d'agrada com si no t'agrada, i vostè no s'ha detengut a mirar el pla, hi duia la intervenció preparada, i ha fet la mateixa intervenció tant si el debatéssim en tres dies com si el debatem en un horabaixa. Per tant, al final, crec que val més ventilar-lo en un horabaixa, perquè el debat seria exactament igual, simplement que encara fariem perdre el temps aquest parlament d'una manera inoperant. Vostè duia la intervenció preparada i vostè no s'ha llegit..., vull entendre que no s'ha llegit el pla, en base a les crítiques que ha vostè ha fet.

Diu que aquest pla serà per a l'arxiu històric de la Conselleria de Presidència, i per això jo li dic que vostè no s'ha llegit el pla. Jo no puc arxivar... Una cosa que s'arxiva és una cosa amb què no es fa feina. Si jo li acab de llegir aquí compromisos de residències, de centres de dia, de clubs, d'ajuda a domicili, de telèrma, de reconversió de places de vàlids en d'assistits, de projectes concrets i quantificats, això no s'arxiva, perquè cada dia has de donar la cara, per tant, d'arxiu històric, Sr. Pons, no. Per ventura vostè, com que a la millor està acostumat a fer això a altra institució, no ho sé, jo intent fer un poquet d'endevinadora, creu que tots som iguals, no som iguals, aquí hi ha un pla dinàmic, amb participació, amb compromisos concrets, i quan hi ha compromisos de futur, no té res a veure amb un arxiu històric.

Vostè diu que les necessitats, ha dit, delimitades són al document base, que el document tècnic fa un estat de situació, que és molt concret, que està molt ben fet, i ha posat en relleu que per a vostè està molt ben fet, que per als altres portaveus no serveix per a res, que hi ha incongruències, en fi. Però també el vull posar damunt la taula, a veure com aquí sis ulls veuen dos-cents documents distints, en fi, com que jo sempre veig el mateix..., però posar-lo damunt la taula, que ens serveixi a tots com a element de reflexió.

Quant al discurs que vostè ha fet d'assistits, no em faci aquest discurs, Sr. Pons, dels pobres senyors majors, que els maltracten, no em faci aquest discurs, perquè si vostè té constància que hi ha qualque major en aquesta comunitat que estigui en males condicions, que estigui maltractat, vostè, automàticament, ha de fer una denúncia, no em faci el discurs paternalista perquè no l'hi puc acceptar. Vostè el que ha de fer, en el moment que té coneixement d'un il·lícit administratiu, penal, el que sigui, és anar a la instància oportuna i fer la denúncia oportuna, i no ha de venir a aquesta cambra a sembrar el terror, com si les residències privades, totes, maltractassin els majors o si les residències públiques estiguin carregades de santitat, no és així, no es pot generalitzar tant en aquest tema. La missió per part del Govern és vetllar perquè a les residències públiques i privades els nostres majors tenguin les condicions de dignitat, de nivell de vida, de qualitat que pertoqueu i en el moment que hi ha un il·lícit, que sempre n'hi pot haver, en aquest moment, impulsar les instàncies oportunes, posar-ho en coneixement de les autoritats adients perquè aquest tema es pugui solucionar, el que no pareix presentable és que aquí no els el diré, no en diré el nom, és una residència, si vostè m'ho demana... No, això és un discurs que vostè no pot fer en aquesta cambra, en puritat, vostè no pot actuar així, si vostè sap o coneix que hi ha un cas d'un maltractament, per favor, posi'l en coneixement de les instàncies oportunes,estic encantat que em pugui venir a veure a la conselleria, a mi o al director, i que puguem fer una investigació, que és el camí adient, i no venir aquí a fer aquest discurs de *los pobrecitos mayores, los maltratan en las residencias*, que és un discurs paternalista i que no puc acceptar d'una manera generalitzada, sinó que ha de ser pels camins oportuns, amb noms i llinatges, per poder emprendre una investigació, tal com toca.

Em demana si dona resposta a aquesta qüestió dels majors assistits aquest pla. Jo li he dit abans, a l'altre portaveu, la cronologia del que seria l'objectiu quant a places assistides, volem arribar al 2%, sabem que Menorca ja està per damunt, i passar de les 1.393 places existents a les 2.400. Aquest és el nostre objectiu. Hem dit que hi hauria les inversions de Felanitx, de Manacor, d'Inca, de Consell, de Santa Maria, de la residència de la Bonanova, quant a places assistides i estades temporals a la Bonanova, hem dit que també haurem d'afrontar un recurs a Palma, un cop s'hagi establert tot el mapa sanitari, però, efectivament, aquest pla pretén donar solució a aquesta qüestió dels majors assistits. No podem descartar mai que hi hagi un cas, ni jo ningú, crec, d'un major que no tenguí l'assistència deguda, idò, en coneixement de l'autoritat perquè aquest major tenguí l'assistència deguda.

Tampoc no és patrimoni ni del públic ni del privat, jo tampoc no estic d'acord amb vostè, vostè fa una separació de servei públic, servei, i servei privat, un negoci, i a partir d'aquí vostè deriva que el servei privat no dona, ha dit vostè exactament, l'assistència en condicions. No hi estic d'acord, Sr. Pons, no hi estic d'acord. Vostè ha anat a veure les residències privades? No es pot generalitzar, hi haurà un cas a una residència privada que no... em ric perquè és un absurd aquest plantejament, aquest sil·logisme que vostè ha fet no s'aguanta. Hi ha residències privades i públiques, a les públiques, de les quals jo som titular, em preocuparé que tot estigui en condicions, així i tot em pot passar un cas, perquè hi ha una cadena de gent que hi fa feina, que un determinat major no rep l'atenció deguda, idò, tot d'una ho he de saber per poder posar-hi remei.

No generalitzem amb les residències privades, no totes són hotelets ni pensions. Hi ha un inspector social, estam creant el cos d'inspectors socials, ja tenim aquest cos creat, n'existeix ja un, que fa aquestes inspeccions. Si volem realment tenir les inspeccions en condicions i el servei de les residències en condicions, el que s'ha de fer és posar en coneixement d'aquests inspectors tota la informació que es tenguí, perquè aquests inspectors puguin incidir allà on no es dona un servei. Però no es pot generalitzar d'aquesta manera.

El que són centres de dia, jo ja ho he respost a la Sra. Bover, així que em remet a aquesta resposta.

I té raó, en una cosa li don la raó, Sr. Pons, en el que seria l'assistència a persones majors que no poden ser independents, invàlides. Efectivament, hi ha d'haver una coordinació sociosanitària, i aquí hi ha un enteniment entre la Conselleria de Sanitat i la Conselleria de Presidència, com no podia ser d'altra manera, perquè entram en una branca en què, automàticament, hi ha competència sanitària i una competència social, per la qual cosa hi ha d'haver, necessàriament, una coordinació i un enteniment entre les dues conselleries.

Vostè diu que el pla no està a l'altura de les necessitats i que no cream una xarxa de residències de tercera edat. Sr. Pons, jo no parl d'una xarxa de residències, jo em planteig quines són les necessitats per illes, per comarques, i els intent donar sortida amb una planificació. He explicat quina era aquesta planificació. També he explicat quina era la planificació de centres de dia i quina era la planificació de clubs, clubs per poble o barriada, en el cas de ciutats molts grosses; centres de dia comarcals, de dos tipus, bé si estan dins un centre residencial bé si són independents, i residències, he explicat quin seria el ventall de residències, les que pensam fer i, com ha dit la Sra. Bover, hi una sèrie de casos que hem de rendibilitzar, com és el cas de Vilafranca, com és el cas de Santa Maria, etc.

Diu que... Això ja s'ha contestat.

Diu que no és un pla el que hi ha ara, sinó que és literatura. Jo no sé el que és literatura, hauria de tornar als meus temps, quan estudiava literatura hispànica o catalana. Jo no sé exactament, quan vostè diu que és literatura, què és per a vostè un pla. Jo he vist els plans que vostè lidera a una institució, això és literatura, Sr. Pons, perquè no parla en cap moment ni d'una pesseta, allò és literatura, allò és filosofia, aquí és filosofia, principis, objectius, despesa, línies d'actuació i compromís, per tant, no sé exactament a què diu literatura, perquè els plans que jo he vist que vostè ha presentat a altres indrets no duen cap compromís.

Vostè diu que hem fet molta propaganda, i evidentment que se n'ha de fer, i se n'ha de fer d'aquest pla, perquè tota la societat se sensibilizi de la importància d'apostar pels majors, de la importància que té per a una societat democràtica i intel·ligent apostar pels majors, perquè una aposta pels majors és una aposta de futur, per això jo necessit fer propaganda d'aquest pla, perquè tot el món se sensibilizi sobre aquest tema, perquè crec que la missió d'un governant és apostar per una societat i, prioritàriament, pels majors, per això jo necessit donar a conèixer a tota la societat aquesta sensibilitat.

Vostè diu que hi ha un triomfalisme nostre. No es tracta d'un triomfalisme, però vostè comprendrà que quan una consellera de Presidència, responsable dels temes socials en gran mesura del Govern balear, presenta un pla, del qual se sent orgullosa i, a més, aconsegueix el finançament per executar aquest pla, se sent satisfeta, i la paraula és aquesta, satisfeta, i com que em sent satisfeta, exterioritz aquesta sensibilitat, i com que em sent satisfeta, em sent segura, i aquest és el tema. JO no sé si a vostè l'hi molesta o no, però com que l'equip tècnic és bo, per no dir dels millors, el Govern ha tengut sensibilitat en aquest tema i jo som la consellera responsable, evidentment, em sent satisfeta, no sé si triomfalista, perquè després hem de ser humils i hem de veure com ho tiram endavant, però satisfeta amb aquest pla, sens dubte.

I en relació amb aquest acudit que ha fet, que no l'ha fet en llatí, no sé si nosaltres l'haguéssim entès, però tampoc no sé si vostè s'hi hauria pogut expressar, idò, no és ratolí, aquest pla són 12.566 milions en coses molt serioses, jo no diria mai que un pla de 12.566 milions, amb un equip tècnic, com vostè ha dit, tan perfecte, és un ratolí. Res més. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Grups que vulguin intervenir en torn de contrarèplica? Per part d'Esquerra Unida, té la paraula la diputada Sra. Thomàs pel temps de deu minuts.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Intentaré no utilitzar els deu minuts, perquè, per programació d'aquest parlament, em pareix que anam molt malament de temps, ja que, teòricament, a les sis i mitja, exactament ara, havíem de preparar, de presentar les propostes de resolució, per tant, o no es fan les propostes de resolució o es fan, evidentment, a una altra hora.

Primer de tot, jo no puc deixar de fer menció de l'actitud de la Sra. Consellera, qui ara, en els darrers minuts dedicats a la rèplica al Sr. Pons, de la qual ha fet, més encara, orgull i menció.

Quan comença la resposta, Sra. Consellera, diu que està satisfeta de veure que cada grup parlamentari té una opinió distinta, i només faltaria, Sra. Consellera. Em sap greu haver-li de recordar que aquest parlament està format pels grups parlamentaris que representen grups amb ideologies distintes, i només faltaria que l'oposició tengués una sola veu, perquè llavors llevaríem la pluralitat al Parlament, i allò que em preocupa és l'actitud que demostra, la mentalitat que demostra, quan fa aquest tipus de comentari, igualment que aquesta actitud, com si no haguéssim treballat prou el document els grups parlamentaris, és evident que hem tengut mesos, l'hem treballat, cadascú amb les seves eines, evidentment, no tenim les eines que té el Govern balear, no les podem tenir des dels distints grups de l'oposició, però, Sra. Consellera, quedí's tranquil·la, que l'hem treballat, i que si el Parlament programa un horabaixa per debatre el document i llavors fer propostes de resolució, expliqui'm vostè si és possible fer un estudi i no dur ja les propostes de resolució.

Perquè vostè insisteix reiteradament que és un pla dinàmic, quantificat i periodificat, i jo li vull demanar a quines pàgines, per favor, perquè, que jo sàpiga, la quantificació són tres línies, dues línies, ara, que vostè vengui a aquest parlament i ens dugui tres o quatre documents, que té damunt la taula, on diu, any per any, allò que faran, eix per eix, allò que hi destinaran, per favor, Sra. Consellera, amb tants mesos que hem tengut aquest pla en aquest parlament, què li costava enviar tota aquesta documentació als grups parlamentaris?, si l'haguéssim tenguda només una setmana abans d'avui, pot estar segura que hauria començat aquesta intervenció donant-li l'enhorabona, enhorabona que li dóna la Sra. Ferrando perquè ella té tots aquests documents previs, però nosaltres, no; aleshores, com puc dir jo aquí que és un document quantificat i "calendaritzat" si allò que he d'estudiar és un pla exactament de 29 planes on la quantificació són 12.500 milions? Per això li he de donar l'enhorabona? Doni'm vostè tota aquesta documentació prèvia, i llavors jo començaré dient que la Sra. Consellera ha tengut interès que coneguem la quantificació, la periodicitat, i aleshores, com a document annex al pla, li hem de donar l'enhorabona, però, amb aquest document, no li podem donar l'enhorabona.

Diu que jo he dit que en el Pla gerontològic figuren *ratios* que vostè no coneix, però no em digui que no hi figuren.

Al punt 2.7.9 del Pla gerontològic estatal es diu que s'ha de tendir a aconseguir un 12% de les persones de tota la població perquè puguin gaudir del servei de teleassistència. A l'objectiu 2.4 es parla que als projectes d'habitatges de protecció oficial i habitatges social hi ha d'haver un mínim d'un 3% amb característiques arquitectòniques adequades per facilitar l'accés i desenvolupament de les persones majors. A la mesura 2.7.5 es parla que el nivell de cobertura de la permanència de les persones a ca seva amb un servei d'ajut, etc., es considera de 8 beneficiaris per cada 100, i no em digui que no hi són.

Ara, hi ha una diferència entre el Pla gerontològic i el seu pla, ens posa: Línies, d'actuació, objectius, mesures, organismes responsables. Després hi ha un annex que diu; Any tal, tants doblers, Inserso; any tal, tants doblers, ministeri. Tot això, vostès no ho han fet. Per tant, l'estudi que nosaltres hem fet de comparança, no em digui que no és vàlid, almanco reconegui'm que he treballat el pla i que, amb les dades que vostè ha facilitat a aquest grup parlamentari, és el mínim que li puc dir de l'estudi que nosaltres hem fet.

És clar, jo no he parlat ni he entrat a analitzar el document tècnic, només he posat dos exemples, el tema de les zones sanitàries i el tema de les llistes d'espera, però jo no l'he avaluat, el que he fet ha estat agafar el pla, i en el pla ens diu que ells no poden fer l'avaluació, que els indicadors no són vàlids, i ens posen una sèrie de textos, jo els hi he llegit segons les pàgines i els hi he citat. Clar, vostè em diu que és que és dinàmic. Evident, però resulta que després no em diu quin dia pensen crear aquest servei de coordinació, no diu tot això en quins terminis es farà i, és evident, jo l'únic que puc fer és analitzar les paraules que posa el pla, no tot allò que vostè té com a responsable de l'àrea i que té damunt i a mi no em facilita. Això és la gran diferència.

Clar, quan vostè diu que recull la intervenció de la representant del PSM sobre les relacions, la divulgació del fet positiu de l'envelliment, a mi em sorprèn, perquè això és un dels objectius que diu aquest pla; ho posa, el pla, allò que passa és que després no diu com ho faran, no està dins els eixos. El mateix que quan jo li dic el tema de els demències i del servei d'ajuda domiciliària a demències també ho diu, el pla, però després no diu com ho faran ni com ho pensen fer, ho posa com a un objectiu específic però després no en parlen. Com el manteniment de les capacitats físiques, molt bé, i les psicològiques?, i les socials?; no em respon a aspectes concrets que jo trec del pla, cosa que em sembla molt bé, si no em vol respondre, però no em digui que..., en una paraula, com si nosaltres no haguéssim treballat.

No dóna resposta als temes de formació. No em dóna respostes als temes que li he plantejat de les *ratios*. Clar, vostè em diu que el Pla gerontològic no utilitza segons quines *ratios* i jo li acab de mostrar les fotocòpies del llibre però, bé, és possible que no coneguessin el pla amb aquestes *ratios*.

Però una vegada més insistesc, Sra. Consellera, joestic molt satisfeta que vostè vengui aquí amb tanta satisfacció i amb tant d'orgull, però ens permeti als grups parlamentaris que no puguem compartir aquest orgull i aquesta satisfacció senzillament perquè no ens dóna les dades ni ens explica la meitat d'allò que després ens diu, i senzillament demostra que una cosa són els documents tècnics, ho demostra el mateix text, que una cosa són els documents tècnics i una altra cosa és allò que nosaltres hem d'analitzar, i a mi em sap greu però no crec que el paper dels grups parlamentaris sigui analitzar un recull de dades estadístiques que, al final, la conclusió en el text és que no són indicadors vàlids. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Nacionalista-PSM té la paraula la diputada Sra. Bover.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Sra. Estaràs, jo crec que a les seves primeres paraules de la rèplica ha volgut ridiculitzar les aportacions que hem fet des dels diferents grups parlamentaris, ho ha volgut ridiculitzar amb el to de veu i volent entendre coses que realment aquí no hem dit ni un portaveu ni un altre. Creim que això no és gens positiu si vol que debatem les propostes de resolució en positiu, que és de la manera que he intentat fer a la meua exposició. No és el meu estil entrar i desqualificar segons quines actuacions polítiques, però pensam o crec que s'ha de respondre de la mateixa manera els estils de cada persona.

Quant a la quantificació del pla, no ens ha de remetre als pressuposts de la conselleria quan hem defensat que no teníem constància de la informació que vostè ha donat. El pla estratègic ha de tenir implícit, escrit, el pressupost, pressupost especificat en actuacions prioritàries durant els anys 99, 2000 i 2001, concretar el pressupost de les actuacions i també concretar el pressupost dels eixos; això és el que ha de tenir escrit el pla, hagués estat molt fàcil: si vostè ho té, en fotocòpia ens ho aporta als diferents grups polítics. Jo crec que s'ha equivocat en aquest sentit. Si vostè té aquesta informació i s'ha fet feina des de la seva conselleria, jo crec que quedar bé és molt fàcil en aquest sentit, aportar la informació als grups, i per això ens hem de sentir estafats en aquest sentit.

El pla també ha de planificar els recursos existents. Li he demanat si em podia donar informació d'una sèrie de residències que sabem que estan construïdes i no estan en marxa. M'ha donat informació de dues i, per tant, crec que s'hauria de reconduir aquest tema i plantejar ja en el pla aquest element. Les residències no construïdes i que no estan en funcionament quin paper juguen, per tant, en el pla? És prou interessant per saber els recursos existents, i no només el detall, un llistat de recursos, sinó també quina funció tenen aquests recursos.

També ha comentat que és la comunitat que més ha aportat per a majors, però també som una societat que la piràmide de població ens diu que el percentatge de persones majors és prou elevat com per tenir en compte les polítiques en aquest sentit. Per tant, jo crec que s'ha duit una actuació que és la lògica que s'ha de dur des d'una persona responsable política, en aquest sentit, la persona política en actuacions de persones majors perquè, si tenim una població molt envellida i una població i també una societat que canvia i que deixa de part aquest sector de la població, per tant és normal i lògic que s'actui en aquest sentit.

Només vull dir-li que ens sap molt de greu arribar a aquestes hores, a les 18,45, quan fa un quart que ja havíem de debatre les propostes de resolució. La veritat és que les registrarem però no sabem com les podrem arribar a debatre. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Sra. Presidenta, senyores diputades, senyors diputats, Sra. Consellera, és un ratolí, un ratolí!, un ratolí perquè el Govern no té una política social consistent, i la part que s'aplica a la gent gran és una d'aquestes parts allà on manca la política social, i jo he intentat explicar -i ho ha entès perfectament- que hi va haver una etapa on la Tercera Edat era molt sol·licitada i es van crear grans expectatives, es va estructurar en associacions, es va tenir molta mà per entrar en la matèria de la Tercera Edat, però es varen potenciar els aspectes més lúdics de la Tercera Edat, la part dura de la Tercera Edat no es va afrontar amb la mateixa diligència. M'estic referint a l'època del Sr. Gabriel Cañellas, conegut per totes les associacions de Tercera Edat de Mallorca i de les altres illes.

Però, què va passar? Que el tema de residències era un tema dur, era un tema on les alegries es pagaven molt cares. Si es comprava una casa i després s'havia de contractar personal i s'havia de fer funcionar aquesta miniresidència a cada un dels municipis de Mallorca, això hagués duit a un crac pràcticament total dels ajuntaments i això, evidentment, s'ha hagut de reconduir, però el Govern -no vostè, en aquell moment, quan això va començar, vostè encara no formava part d'aquest parlament ni del Govern, però és una responsabilitat que s'ha de saber i se sap perfectament- avui jo entenc que el pla, el pla de veres, no el pla aquest que ens han presentat, amb el document tècnic a la mà es veu clarament que s'han de fer unes actuacions amb força, amb seny, amb coordinació amb les diferents institucions, i que s'ha de fer una política de persones majors de veres, i la part més dramàtica, jo li he dit, és el tema dels assistits, perquè una persona assistida, que necessita assistència, no pot estar dins una casa, destrueix el nucli familiar; això que abans les filles quedaven fadrines per atendre els pares o la tia de la qual rebien la quarterada o la caseteta, això ha passat a la història, avui en dia els joves fan la seva vida i, per tant, la família com a servei social extremat, duit a haver d'aguantar un Alzeimer o a haver d'aguantar una persona assistida, no és viable; per què?, perquè aquesta persona, per començar, viu molts més anys que no vivia i la persona que l'ha d'atendre també envelleix, així de simple, i davant això no hi ha una actuació d'una contundència clara, ja li pot donar les voltes que vulgui.

A mi, això que digui 12.566 milions, que és la darrera línia, o línia i mitja, que això és el que s'ha entregat a aquest parlament com a quantificació, això és una conya marinera, això no és una quantificació, i no em torni a treure el tema del pla estratègic del Consell de Mallorca, que vostè cita però no anomena, perquè aquí està i des de la pàgina 31bis hi ha 4 o 5 pàgines dedicades íntegrament a la quantificació, capítol per capítol, de l'aplicació d'aquest pla estratègic. Evidentment, ni vostès han de pagar tots el tema de persones majors ni el Consell Insular ha de pagar totes les previsions; clar!, el tema de persones majors s'ha d'alimentar de recursos de diferents institucions: si Europa actua, recursos europeus, si l'Estat actua, recursos de l'Estat central, recursos de la Comunitat Autònoma i, per descomptat, recursos del Consell Insular i dels ajuntaments, clar que sí! Damunt aquest edifici econòmic s'ha de construir.

Jo no sé, també, en el tema de dificultats que ha anat traient un pic i un altre, no sé si hi havia cap insinuació de dificultats per part de la institució de la qual jo som titular de la part social. No és així, eh?, a la llista final d'agraïments hi ha per començar aquest conseller i mitja conselleria i (...) sempre vaig dir: "donin totes les facilitats", sempre respectant, naturalment, determinats elements de confidencialitat que no poden circular.

Jo crec que el tema del dramatisme públic i privat no és per prendre's a bromes, jo no som un sectari, un il·luminat, un fonamentalista que vaig dient que el sector públic és diví i que la resta és infernal, no, però jo li estic plantejant una cosa que ha saltat ja als mitjans de comunicació. No és aquest conseller, que va dir que dins una residència privada es maltractaven i es donaven galtades als vellets, allà dins. Si és objectiva o no aquesta informació que va sortir ja es va fer la investigació corresponent i va donar el resultat que va donar, però jo li he tret un cas no per fer sentimentalisme de *La cabana del Tio Tom*, sinó perquè això fa 48 hores jo vaig estar amb una persona que havia tengut sa mare a la residència Oasi, Oasi, prengui nota, i s'havia trobat amb el fet que la sa mare estava abandonada, no la feien neta, havia caigut del llit, etc., etc., i finalment, després d'aguantar una sèrie de mesos, la se'n va dur a ca seva amb un Alzheimer, eh?, això no són rialles, eh?, perquè aquí a vegades sembla que venim a contar històries i quan plantejam això és perquè es doni solució.

El tema de la inspecció. Aquest diputat ha d'anar a inspeccionar residències privades o públiques?, és la seva feina? No!, hi ha un servei d'inspecció que, d'acord amb el Decret de residències que està en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*, ha de veure si s'apliquen, si es compleixen les normes i imposar les sancions corresponents, i em sembla que això no es fa del tot, eh?, per la qüestió que jo li he dit, perquè li dirien: "Idò, si tancam, que estàs en condicions d'assumir tantes persones dins residències públiques?", i vostè hauria de calar el cap perquè no estam en condicions, perquè han trobat flux, han organitzat una sèrie de residències -ho torn a dir- a base de pensionetes i hotels que estaven obsolets. Que n'hi ha que no és així?, d'acord!, però ara feim un pla per a persones majors, un pla integral, i no podem oblidar aquest tema, perquè no fos cosa que a l'hora d'anar a inspeccionar la mà ens torni enrere perquè ens posen 20, 30, 40 persones al carrer i no sabem on les hem de dur.

El tema de triomfalisme. Jo crec, Sra. Consellera, que el triomfalisme és una cosa absolutament nefasta; estic en una altra institució dirigint una àrea social amb un percentatge molt superior al de la Comunitat Autònoma dels seus pressuposts, i mai m'atreviria a fer triomfalisme. No som, no, no som la comunitat que pugui donar llum a tot Espanya i molt manco a tot Europa. Vostè deu haver viatjat i deu haver vist com estan les coses per França, que és un país amb una gran tradició social, per Alemanya, que la creació de l'assegurança obligatòria de malaltia va sortir a Alemanya a l'època d'en Bismark, per l'amor de Déu!, no ens hem d'inventar res. Nosaltres som un país que ha estat molt endarrerit fins fa molt poc. Nosaltres, i ho sap una persona aquí que ens està escoltant que és un especialista fonamental que ha dirigit l'elaboració d'aquest estudi, no tenim la tradició assistencial de Catalunya, no s'engani. Una societat industrial es va veure obligada a afrontar d'una manera massiva els elements assistencials; una societat rural, com era la de Mallorca de manera hegemònica, la Misericòrdia tenia una connotació molt sinistra dins els pobles de Mallorca: "L'han duit a la Misericòrdia", tenia una cosa molt sinistra, que va costar molt quan es va reconvertir que perdés aquest caràcter. Per tant, de triomfalisme, res.

Jo crec que no hem de fer propaganda ni hem de fer comèdia, el que hem de fer és un pla, i jo el que li recrimino és que no s'hagi fet aquest pla, perquè no val que vostè, quan li demanen precisions a l'hora dels pressuposts, jo tenc aquí la transcripció del que vostè va dir: "Reconversió de places", i tal, per favor!, la Llar d'Ancians té 394 places, no és un quiosquet. A sa Pobla, el que era la clínica del metge Duet, en procés de reconversió, té 60 places. Quan li vàrem demanar què pensava destinar-hi tenc la resposta aquí, supòs que ho varen transcriure bé, vostè va dir una cosa que s'acosta -que són 394 a un i 60 a l'altre- a 75 milions de pessetes per a les dues en tres anys. Home!, això és la realitat, eh?, perquè si vostè hagués pogut amollar un cacauet parlamentari de dir 500 milions, 400 milions, que tot es reconvertirà, ho hagués fet, però per què va dir 75 milions?, perquè és el que hi pensa destinar en tres anys, i això no s'aguanta perquè només per a les obres que es fan en aquests moments a la residència de sa Pobla Uialfàs, el que era l'antiga clínica del metge Duet, que ha hagut de sofrir una transformació radical, de 75 milions quan acabem de comptar en quedarien ben pocs.

Per tant, quan les xifres es contrasten amb les obres que coneixem això, Sra. Consellera, és el mateix que un mapa: agafes un tros de territori que coneguis bé, i si veus un parell d'errades en aquest bocinet de territori que coneixes bé, el mapa és una porqueria. Si agafam aquest pla, la part política -ull!- i anam a una cosa concreta: grans plans per no sé què per reconvertir, dos centres, un de 394 places i un altre de 60 en matèria d'assistits i tal, 75 milions en tres anys. No s'ho ha llegit?, i això ho diu ben clar: "M'han demanat inversions a la Llar dels Ancians i a Uialfàs; 75 milions en tres anys". Entesos? Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Popular té la paraula la diputada Sra. Ferrando.

LA SRA. FERRANDO I BARCELÓ:

Gràcies, Sra. Presidenta. Molt breument, que ja és bastant tard. Només diré que em ratifico en la meva primera intervenció, i només vull demanar que, quan al respecte a què s'ha fet referència aquí al to de les intervencions crec que ha de ser mutu, de tots els grups parlamentaris, i a la Sra. Thomàs, ja que ha fet referència a jo personalment en el tema de la informació privilegiada, crec que és lògic que el grup que dona suport al Govern tenguí una certa informació privilegiada. Més sort té vostè que a vegades és oposició i té informació privilegiada, això és sort!, Sra. Thomàs. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Aquesta presidència recorda als grups parlamentaris que aquesta sessió se suspèn per un termini màxim de 60 minuts. Jo entenc que amb 30 minuts seria suficient.

Aquesta presidència entén que segons el Reglament...

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Jo deman fer ús de la contrarèplica. Tenc dret a totes les comissions a les quals he assistit i el Reglament m'assisteix.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Consellera, segons el Reglament...

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Demana quin article del Reglament fa que no pugui tenir aquest dret de contrarèplica.

EL SR. LLETRAT:

Sí, Sra. Presidenta. Puc parlar, Sra. Presidenta?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, Sr. Lletrat. Ens informi perquè a mi em consta que...

EL SR. LLETRAT:

L'article 170 del Reglament diu: "Els membres del Govern podran contestar les qüestions plantejades de forma aïllada, conjunta o agrupant-les per raó de la matèria. Tots els intervinents podran replicar durant un termini màxim de deu minuts cadascun". La Sra. Consellera ha intervingut exposant el pla, després han intervingut els grups, després ha tornat a intervenir la consellera i després han tornat a intervenir els grups. Per tant, entén aquest lletrat que s'ha acabat el debat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA (Rosa Estaràs i Ferragut):

Idò m'agradaria que constàs en acta que és la primera vegada en aquest parlament, d'ençà que jo som diputada i crec que tots estaran d'acord, que jo no faig ús de contrarèplica. M'han suscitat preguntes, no puc contestar i vull posar sobre la taula la meva indefensió per aquesta primera vegada que jo comparesc; amb el Pla de la dona, en tots els plans, jo he tenguut dret a contrarèplica. No puc contestar, no passa res, però vull que consti en acta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Lletrat, jo pura i simple el lletrat ens ha llegit l'article i entenc que, bé, aplic el que ens diuen els lletrats d'aquesta cambra sense voler crear cap tipus de problema.

Per tant, aquesta sessió se suspèn pel termini d'un quart d'hora.

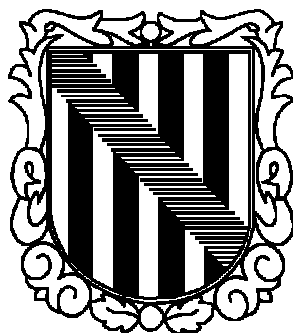

**DIARI DE
SESSIONS**

DEL

PARLAMENT

DE LES

**ILLES
BALEARS**

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma